Nr. 170 (3370) Warszawa, ŚRODA 20 Czerwca 1928 r. Rok XXXIV

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Dyrekcja — tel. 120-13.
Administracja — tel. 313-80.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY.

PREZENT RZĄDU DLA KLERU

SPECJALNY ZASIŁEK 22 ½ % DLA KSIĘŻY KATOLICKICH

Jeszcze nie przebrzmiały echa wielkiej debaty sejmowej, podczas której wybijała się sprawa podwyżki płac dla pracowników państwowych i znane wrogie stanowisko Rządu wobec tej palącej kwestji, a już mamy do czynienia z niesłychaną uchwałą Rządu, który obdarza katolicki kler prezentem wielu miljonów złotych.

Przypominam, że Rząd po odrzuceniu niesprawiedliwie rozkładających podatek gruntowy przedłożeń podatkowych, nie chciał nawet mówić o żadnej podwyżce płac (rzekomo z braku pokrycia). Dopiero pod naciskiem klubu P. P. S. i poruszonej opinji zrzeszeń pracowników państwowych, Rząd cofnął się z nieprzejednanego stanowiska i choć nie udało się wywalczyć w całości naszego postulatu 25% podwyżki — udało się w budżecie zagwarantować wypłacanie po 15% miesięcznie.

W trzy dni po stoczonej kampanji w Sejmie *Rada Ministrów uchwala poza Sejmem, bez żadnego ustawowego uprawnienia* jednorazowy *zasiłek dla duchowieństwa katolickiego w wysokości 22 i pół procent uposażenia miesięcznego*.

O powyższej uchwale doniosły wczoraj dzienniki rządowe z posiedzenia Rady Ministrów z 18 b. m.

Dla setek tysięcy pracowników państwowych: kolejarzy, pocztowców, nauczycieli, robotników z państwowych przedsiębiorstw, dla inwalidów, sierot, wdów i emerytów — nie było funduszów na 25% podwyżki uposażeń, natomiast *dla kleru* katolickiego, biorącego uposażenie ze Skarbu Państwa w wysokości przeszło 20 miljonów złotych, który pobiera ogromne dochody za posługi religijne i ciągnie zyski wielkie z majątków kościelnych — *znajduje się 22 i pół procent podwyżki poborów*.

Niedawno *bezrobotni-samotni* robotnicy zostali *pozbawieni zasiłków* rządowych.

Obecnie *księża* — przecież nie obarczeni rodzinami — *zostali uprzywilejowani* — i otrzymują zasiłek 22 i pół proc.

Bezrobotny-bezżenny, żyjący na skraju nędzy, nie mający żadnych źródeł dochodów, nie otrzymuje już głodowego zasiłku. Wogóle w budżecie państwowym Min. Pracy — znacznie fundusz dla bezrobotnych obcięty.

Tymczasem księża od wikarego i proboszcza na biskupie i kardynałach skończywszy, otrzymuje ze skarbu Państwa o 22 i pół procent więcej pensji.

Rząd wstąpił na drogę specjalnych zasiłków dla kleru, idąc w ślad najgorszych obyczajów z czasów rządzenia Stanisława Grabskiego, jako ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, kiedy to nie pytając się Sejmu, wypłacano podobne zapomogi klerowi.

Klub sejmowy P. P. S. wystąpił wczoraj w odpowiedzi na uchwałę Rady Ministrów, z wnioskiem, żądając od Rządu, aby:

1) bezzwłocznie zdał sprawę, na jakiej podstawie ustawowej, oparta jest uchwała Rady Ministrów i

2) z jakich źródeł budżetowych ma być ten zasiłek dla kleru wypłacony.

Jak przed miesiącem projektami podatkowemi (gruntowym i budynkowym) *Rząd chciał zapłacić weksel wyborczy obszarnikom* za poparcie „Jedynki", tak obecnie swą uchwałą z 18 b. m. — *już bez Sejmu* — sam na swą rękę — *specjalnym zasiłkiem dla kleru* katolickiego — *spłaca weksel wyborczy wobec księży* z okresu akcji wyborczej podpisany.

A to wszystko dzieje się w okresie t. zw. „Sanacji Moralnej" i walki ze „złemi obyczajami partyjnictwa".

Wysłannicy Rzymu w Polsce podnoszą dziś głowę coraz wyżej.

List biskupa Łukomskiego, żądanie 25% podatku kościelnego, sprawa odszkodowań za majątki kościelne— oto charakterystyczny omen temporis (znak czasu!).

Przeciw ofensywie kleru walczącego musi stanąć zorganizowany front uświadomionej klasy pracującej.

Zygmunt Piotrowski.

C. K. W.

Posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S. odbędzie się we czwartek 21 czerwca o godz. 5 p.p. w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie.

Sekretarjat Generalny.

„NOWY PROGRAM 3 MIĘDZYNARODOWKI" STAN, KLĘSKI I TROSKI KOMINTERNU

ODCZYT TOW. KAZIMIERZA CZAPIŃSKIEGO

odbędzie się staraniem Oddziału Warszawskiego T. U. R.

Dziś, w środę, 20 czerwca, o g. 7 w., w lokalu Organizacji Warszawskiej P. P. S. przy Al. Jerozolimskich Nr. 6.

Wejście 20 gr.

ZLOT SPORTU ROBOTNICZEGO I MŁODZIEZY ROBOTNICZEJ MAŁOPOLSKI

W dniach 29 i 30 czerwca oraz 1-go lipca odbędzie się w Krakowie z inicjatywy T. U. R. i Rob. Klubu Sportowego „Legja"

PIERWSZY MAŁOPOLSKI ZLOT Sportu Robotniczego i Młodzieży Robotniczej

Program **Zlotu** obejmuje: zawody sportowe, ćwiczenia gimnastyczne, produkcje muzyczne, produkcje wokalne, akademje, wycieczki.

Wpisowe wynosi 3 zł.; uczestnicy mają prawo do zniżki kolejowej. Całodzienne utrzymanie wraz z noclegiem wyniesie około 4 zł.

WALDEMARAS MARZY O WOJNIE POLSKO-LITEWSKIEJ

Gdańsk, 19 czerwca. (PAT.). — Omawiając wczorajsze przemówienie Waldemarasa, wygłoszone na zebraniu szaulisów litewskich, na którem Waldemaras powiedział, że nadejdzie chwila, kiedy Litwa walczyć będzie o odzyskanie Wilna i szaulisi wkroczą doń, „Danziger Neueste Nachrichten" pisze m. in. „Gdyby słowa te wypowiedział jakiś mąż stanu o zakroju zachodnio-europejskim, wówczas niewątpliwie przemówiłyby armaty. W obecnych stosunkach, panujących pomiędzy Polską a Litwą, nie potrzeba jednak brać zbyt tragicznie tego rodzaju przemówień. Zachodzi pytanie, czy Waldemaras wygłosiłby takie przemówienie, gdyby nie był do niego zmuszony wewnętrzno-politycznemi kłopotami, oraz gdyby nie ostatnia nota rosyjska do Polski, która mu przypomniała kwestję wileńską. W końcu dziennik wyraża nadzieję, że mowa Waldemarasa nie wywoła w Polsce echa, któreby szkodliwie odbiło się na sprawie pokoju.

SYTUACJA W GRECJI

KRWAWE ZAJŚCIA

Białogród, 19 czerwca. (AW). Z Aten donoszą, iż rozruchy, zapoczątkowane przez ruch strajkowy robotników fabryk tytoniowych, trwały w przeciągu dnia wczorajszego we wszystkich większych miastach Grecji. Do nowych krwawych zajść doszło w Dramie. Rząd wydał odezwę, w której stwierdza, iż krwawa ruchawka jest przygotowanym przez czynniki obce zamachem na obecnie panujący w Grecji stan rzeczy.

Ateny, 19 czerwca. (PAT.). W m. Volos doszło do starcia pomiędzy policją a strajkującymi robotnikami przemysłu tytoniowego. Dwuch robotników odniosło rany.

RUCH REWOLUCYJNY SZERZY SIĘ

Białogród, 19 czerwca. (AW). — „Prawda" donosi, że ruch rewolucyjny w Grecji szerzy się w dalszym ciągu. W wielu miastach robotnicy unieruchomili wodociągi i elektrownie i usiłowali przeszkodzić odkomenderowanym do tych zakładów żołnierzom w puszczaniu w ruch maszyn. Przyszło przytem do krwawych starć. W Dramie stoczono formalną bitwę, w której padło kilku zabitych i wielu rannych. Wszystkie budynki publiczne są osadzone wojskiem.

URZĘDNICY ŻĄDAJĄ PODWYŻEK

Ateny, 19 czerwca. (PAT.). Na odbytem tu wczoraj zebraniu urzędników postanowiono przedstawić w dniu dzisiejszym rządowi wniosek o podniesienie płac.

DYSKUSJA NAD PROGRAMEM PRZYSZŁEGO RZĄDU NIEMIECKIEGO

Berlin, 19 czerwca. (PAT.). Dziś w południe odbyło się nowe posiedzenie międzyfrakcyjne u posła Müllera. Przedyskutowane były: kwestja amnestyjna, budżet Reichswehry i budowa pancernika. W kwestji pancernika socjaliści domagali się kategorycznie zaniechania jego budowy, na co jednak centrum i niemiecka partja ludowa nie chciały się zgodzić. W kwestji amnestyjnej socjaliści żądali załatwienia amnestji już w czasie lata. Inne stronnictwa wypowiadały się za odroczeniem kwestji amnestyjnej do jesieni, a bawarska partja ludowa wogóle wystąpiła przeciwko zasadzie amnestji, ogłaszanej przez rząd Rzeszy, uważając to za naruszenie suwerenności poszczególnych krajów, godząc się tylko na ogłoszenie amnestji dla tych więźniów, którzy skazani byli przez trybunał Rzeszy. W ciągu dnia dzisiejszego przedstawiciele poszczególnych stronnictw złożą frakcjom sprawozdania. Jednocześnie poseł Müller na podstawie dotychczasowej dyskusji ma wypracować projekt programu rządowego i przedłożyć go jutro popołudniu na nowem posiedzeniu międzyfrakcyjnem, poświęconem formułowaniu poszczególnych kwestji.

WCZORAJSZE POSIEDZENIE SEJMU.

Ustawa amnestyjna przyjęta w 3 czytaniach: — Z rezolucyj budżetowych Z.P.P.S. przyjęto m. in.: rezolucję o uchylenie okólnika p. Bartla o przymusowej spowiedzi; o ubezpieczeniu robotników na starość; o zniesieniu liczników; o ratyfikację konwencji waszyngtońskiej.

Dniem intensywnej pracy możnaby nazwać wczorajszy dzień w Sejmie. Poza drobnemi sprawami, załatwiono sprawę zamknięcia gimnazjum stanisławowskiego; uchwalono **ustawą amnestyjną** i przegłosowano około dwuch setek rezolucyj, zgłoszonych do budżetu.

Rozporządzenie władz szkolnych o zamknięciu 5 wyższych klas ukraińskiego gimnazjum w Stanisławowie było jedną z tych iskier, które każdej chwili mogą wywołać wybuch utajonej i przycichłej nienawiści pomiędzy dwoma nacjonalizmami: polskim i ukraińskim. I dobrze się stało, że zabrał głos tow. **Piotrowski**, który przemówieniem, tchnącem ideałami humanitarnemi, szerokiem ujęciem spraw narodowościowych i zrozumieniem duszy młodzieży wprowadził ożywczy strumień świeżego powietrza w zatęchłą atmosferę ścierających się nacjonalizmów.

Ustawę amnestyjną uchwalono w drugiem i trzeciem czytaniu. Nie jest ona taka, jaką chcielibyśmy ją widzieć, t. j. szerokim aktem państwowej wspaniałomyślności. Ale też należy przyznać, że bardzo różni się od pierwotnego projektu rządowego, do którego wprowadzono kilka zasadniczych poprawek. Jest w tem niemała zasługa sprawozdawcy tow. **Pużaka**, który ustawę przez wszystkie stadja procedury ustawodawczej szczęśliwie do końca przeprowadził.

Braki ustawy wytknął jeszcze wczoraj tow. **Ciołkosz.** Niestety, dla uchwalenia zgłoszonych przez naszego towarzysza poprawek nie znalazło się w Sejmie większości.

Wreszcie z przyjętych przez Sejm rezolucyj na podkreślenie zasługuje przyjęcie rezolucji tow. **Ciołkosza** o skasowanie opłaty licznikowej, przyjęcie rezolucji przeciwko słynnemu okólnikowi wicepremjera Bartla o przymusie spowiedzi itp., dalej przyjęcie rezolucji o pragmatyce dla kolejarzy, o ubezpieczeniu robotników na starość.

Godne zaznaczenia jest, że ta ostatnia rezolucja przyjęta została wbrew głosom „jedynkarzy", którzy nie tak dawno, bo w czasie wyborów, ubezpieczenie robotników na starość używali jako jednego z haseł wyborczych.

Szczegóły na str. 2-ej.

Z PRAC Z. P. P. S.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu Z.P.P.S. zgłosił szereg wniosków nagłych. Jeden w sprawie zasiłku dla duchowieństwa, o czem pisze obszernie tow. pos. Piotrowski w artykule wstępnym. Drugi — w sprawie dalszego wstrzymania wzrostu stawek czynszu mieszkaniowego dla małych lokali. Wniosek ten, którego nagłość będzie motywowana przez towarzyszy naszych, podajemy w całości:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt noweli:

Ustawa z dnia...

w sprawie zmiany postanowień art. 6 ustawy o ochronie lokatorów z dn. 11 kwietnia 1924 (Dz. U. Rz. P. Nr. 39, poz. 406).

Art. 1.

Przewidziany w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów **wzrost stawki procentowej,** wymienionej w art. 6, ustęp 1, lit. a) tejże ustawy, zawieszony art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 grudnia 1927 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 114, poz. 970) do dnia 30 czerwca 1928 r., **zawiesza się** na dalszy okres czasu do dnia 3 czerwca 1930 roku.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Pozatem: tow. pos. K. **Czapiński** zgłosił wniosek nagły w sprawie ustawy o zgromadzeniach, przedstawiając jednocześnie projekt tej ustawy. Nagłość wniosku będzie omawiana na najbliższem posiedzeniu.

Tow. pos. **Czapiński** zgłosił wniosek w sprawie uchylenia się kościelnych i zakonnych zakładów opiekuńczych od kontroli państwowej. (Sprawę tę omówimy obszerniej).

Tow. pos. **Świątkowski** i **Smulikowski** zgłosili wniosek nagły w sprawie przyjścia z doraźną pomocą ofiarom orkanu i gradobicia w powiatach Zamojskim, Biłgorajskim i Tomaszowskim.

Ciż sami posłowie złożyli wniosek w sprawie wniesienia przez Rząd projektu ustawy o powszechnem przymusowem ubezpieczeniu rolników od gradobicia.

Tow. **Pławski** zgłosił interpelację w sprawie nienormalnych warunków pracy w firmie Jewelowskiego w Wiszniewie koło Bohdanowa woj. Nowogrodzkiego.

KOMUNISCI A AMNESTJA

Sejm uchwalił wczoraj ustawę o amnestji. Daleko odbiega ona od wniosku Z. P. P. S., który domagał się całkowitej amnestji dla **wszystkich przestępców politycznych.** Ustawa zawiera wiele braków i wad i ubolewać można, że jest ona tylko częściowa.

Ale jakakolwiek jest, jest lejsza od — żadnej.

Z. P. P. S. głosował za ustawą, zdając sobie sprawę z jej braków. Uważaliśmy jednak, że lepiej uchwalić częściową amnestję teraz, niż przewlekać sprawę do jesieni, zwłaszcza że i wtedy nie przeszłaby ustawa w innem brzmieniu.

Zdawało by się, że komu, jak komu, ale posłom komunistycznym i komunizującym w pierwszym rzędzie zależeć powinno na uchwaleniu natychmiastowem amnestji.

Tymczasem wysłali oni trzech mówców, którzy mówili o wszystkiem... tylko nie o sprawach, związanych z amnestją. Przemówienia te, stojące na nader niskim poziomie, stwierdziły, że komunistom nie zależy na uchwaleniu amnestji. Przewlekłość tych przemówień groziła odłożeniem całej sprawy ad calendas graecas, czyli na „święto nigdy".

Na szczęście późnym wieczorem ustawa została uchwalona. I tu, podczas głosowania, ujawniło się wprost zdumiewające w swej demagogji stanowisko **komunistów, głosowali oni przeciw amnestji.** Dobrze, że była zdecydowana większość za amnestją, ale co by było, gdyby kilku głosów zabrakło do tej większości?...

Demagogja musi mieć też swe granice. Można i trzeba było walczyć, co robiła P. P. S. o jaknajwiększe rozszerzenie amnestji, ale w ostatecznym głosowaniu nie można było, jeśli się naprawdę pragnie ulżenia doli więzionych — występować przeciw ustawie, choć niedoskonałej, ale za to natychmiast łagodzącej ich los.

Więźniowie polityczni winni zapamiętać sobie to stanowisko posłów komunistycznych i wyciągnąć z niego odpowiednie wnioski.

ś—ek.

Parlament Rzeczypospolitej

Zawieszenie postępowania karno-sądowego przeciwko posłom

Na początku wczorajszego posiedzenia zreferowano wnioski Komisji Regulaminowej o zawieszeniu postępowania karno-sądowego przeciwko kilku posłom. A więc pos. *Kulisiewicz* (Str. Chł.) referował sprawę pos. *Pluty*, pos. *Zwierzyński* (Zw. L. N.) sprawę pos. *Sosińskiego* (Ch. D. ze Śląska), pos. tow. *Pużak* sprawę wydania pos. tow. St *Dubois*, oskarżonego jako redaktora „Robotnika", o 19 różnych przestępstw prasowych.

Następnie pos. *Woźnicki* (Wyzwol.) referował sprawy posł. *Ledwocha*, *Kulisiewicza* i *Czapskiego* ze Str. Chł. oraz pos. *Brodacki* — sprawę pos. Winc. *Witosa*.

Wszystkie powyższe sprawy nie spotkały się ze sprzeciwem na Izbie, z wyjątkiem wniosku w sprawie pos. Ledwocha. Przeciwko zawieszeniu postępowania w tej sprawie przemawiał pos. *Zwierzyński* (Zw. L. N.), zarzucając posłowi Ledwochowi, iż nawoływał do buntu i rewolucji.

Pos. *Woźnicki*, odpowiadając posłowi Zwierzyńskiemu, podniósł, że inkryminowane przemówienie wygłoszone zostało w lutym 1926 i że surowy sąd o ówczesnym ustroju podzielili sprawcy zamachu majowego z tą wszakże różnicą, że do osiągnięcia zmiany nie użyli, jak chciał p. Ledwoch, kłonicy, lecz oręża.

Wszystkie wnioski o zawieszeniu postępowania karno-sądowego przeciwko wymienionym posłom przeszły jednomyślnie z wyjątkiem wniosku dotyczącego posła Ledwocha, który przyjęty został wbrew głosom Zw. Lud. Narod.

Sprawa gimnazjum ukraińskiego w Stanisławowie

Przystąpiono do sprawozdania Komisji o wniosku posł. ukraińskich w sprawie zamknięcia 5 wyższych klas Państwowego Gimnazjum ukraińskiego w Stanisławowie.

Sprawozdawca *p. Jędrzejewicz* (B. B.): Wiadomo, że zajście stanisławowskie wynikło stąd, że uczniowie wyższych klas tego gimnazjum nie chcieli mimo nakazu wziąć udziału w obchodzie 3-go maja. Komisja stanęła na tem stanowisku, że sprawę należy traktować bez animozji ze stanowiska czysto pedagogicznego. Komisja oświatowa wnosi więc, aby wezwać Rząd do najrychlejszego zakończenia tej sprawy i wydania zarządzeń, któreby na przyszłość zapobiegły takim zajściom. Tę część rezolucji Komisja przyjęła jednomyślnie. Następnie większością uchwaliła jeszcze wezwanie Rządu, ażeby sprawę załatwił w ten sposób, by młodzież szkolna nie straciła roku szkolnego.

Pos. M. *Rudnicka* (Kl. Ukr. - Białor.) nie widzi ze strony Rządu dobrej woli w kierunku załatwienia tego incydentu. Śledztwo przewleka się. Delegat władzy szkolnej podobno groził dziesiątkowaniem młodzieży na egzaminach. Nie wolno stosować egzaminu jako środka karnego. Dlatego wniosek referenta nie zadowala mówczyni, która jako referentka wniosku mniejszości na Komisji domaga się, aby Rząd umożliwił uczniom zamkniętych klas dalsze kształcenie się bez utraty roku przez przyjęcie ich z powrotem bez egzaminu.

Druga część wniosku również ściślej precyzuje rezolucję p. Jędrzejewicza. Proponujemy wezwać Rząd do wydania polecenia władzom szkolnym, aby zarządzenia tych władz w przyszłości nie dawały powodu do tego rodzaju zajść. Inaczej bowiem możnaby interpretować rezolucję Komisji w ten sposób, że żąda ona jeszcze większej dyscypliny szkolnej, a może nawet represji policyjnych. *(Oklaski na ławach mniejszości narodowych).*

Pos. *Kornecki* (Zw. Lud. N.) wypowiada się przeciwko wciąganiu młodzieży do polityki. Zgadza się z pierwszą częścią wniosku Komisji, aby sprawę tę prędko zlikwidować, natomiast nie zgadza się z drugą częścią wniosku, mianowicie, że młodzież nie powinna stracić roku szkolnego, a to dlatego, że wśród tej młodzieży mogą być jednostki w wielkiej mierze odpowiedzialne za te wypadki.

Pos. tow. *Dubois:* Ale za grudzień 1922 nikogo nie karano.

Pos. *Kornecki:* Odpowiedzialność za tamte wypadki już historja określiła.

PRZEMÓWIENIE TOW. POS. ZYGMUNTA PIOTROWSKIEGO.

Ta drobna sprawa przybrała tak wielkie rozmiary dlatego, że władze szkolne nie umiały czy też nie chciały jej załatwić w jej pierwszem i drugiem stadjum. Jak bardzo Ministerjum się nie orjentowało w sprawie, świadczy fakt, że przedstawiciel jego w komisji postawił wniosek przejścia do porządku dziennego nad sprawą, dopiero dalsza dyskusja skłoniła go do cofnięcia się z tego stanowiska.

Sprawa ma dwa momenty: pedagogiczny i polityczny. Co do pierwszego, to przecież uczniowie i ich rodzice dali zupełną satysfakcję władzy, mimo to chwycono się najdalszego środka: zamknięcia gimnazjum. Idzie o to, aby władze w przyszłości w ten sposób już nie postępowały. Co do strony politycznej, to przypominam, że P. P. S. oddawna już domaga się szerokiej autonomji terytorjalnej dla narodu ukraińskiego i podkreśla, że naród ukraiński ma pełne prawo korzystania ze swego języka i swojej kultury. Niestety ustawa językowa z 1924 nie załatwiła sprawy w ten sposób, owszem zaogniła ją i wprowadziła niepożądane tarcia na tle narodowościowem.

Będziemy głosować, jak w komisji, za wnioskiem posłów Langera i Rudnickiej, a gdyby nie przeszedł, to za wnioskiem większości komisji. Muszę jednak przy tej sposobności zareagować na wystąpienie p. Korneckiego, który tu mówił, że trzeba politykę ze szkoły usunąć. Tak jest, ale takie stanowisko u Narodowej Demokracji jest doprawdy czemś nowem. Któż, jak nie ludzie z tego stronnictwa, w dniach grudniowych 1922 poduszczali młodzież nietylko z najwyższych uczelni, lecz także gimnazjalną do manifestacji politycznych, a młodzież ta nie była wcale w ten sposób sprowokowana, jak młodzież ukraińska zaczepkami przy innych obchodach. Panowie nie macie prawa udawać tu katonów pedagogji i rozdzierać szat, wyście to wprowadzili do szkół politykę! (Tow. **Diamand:** I to jeszcze jaką politykę!). Po waszych mowach młodzież szła na Sejm i na Prezydenta legalnie przez Sejm wybranego. Ale i później, za Stanisława Grabskiego, uprawialiście politykę w szkole. We wschodniej Małopolsce nie rządził kurator, lecz wasz poseł Prószyński był generalnym komisarzem oświaty, który przenosił inspektorów, kuratorów i nauczycieli.

I tu w Sejmie spotykamy się z resztkami tych praktyk, bo i niektórzy panowie, którzy sobie przypięli numerek „jedynki", to Wasi dawni ludzie. Zastrzegając się z jednej strony przeciw ukraińskim czynnikom nacjonalistycznym, musimy też napiętnować tę waszą obłudę i zaznaczyć, że nie będzie rozwiązania kwestji ukraińskiej, dopóki Sejm nie przyjmie stanowiska P. P. S. w tej kwestji.

Po przemówieniu pos. *Pochmarskiego* (B. B.) i końcowem przemówieniu referenta, którzy apelowali do Sejmu, aby nie wkraczał w zakres władzy szkolnej przystąpiono do głosowania.

Przyjęto pierwszą część wniosku Komisji, mianowicie: *Sejm wzywa Rząd do jaknajrychlejszego zakończenia sprawy zajść w gimnazjum stanisławowskiem i wydania zarządzeń, któreby na przyszłość zapobiegały tego rodzaju zajściom.*

Odrzucono drugą część rezolucji: „równocześnie wzywa się Rząd do załatwienia sprawy w tym kierunku, aby młodzież szkolna nie straciła roku szkolnego".

Natomiast 147 głosami przeciw 140 przyjęto jako drugi ustęp wniosek pp. Langera i Rudnickiej, brzmiący, jak następuje: *„Sejm wzywa Rząd, aby uczniom 5 wyższych zamkniętych klas państwowego gimnazjum ukraińskiego w Stanisławowie umożliwiono dalsze kształcenie się bez utraty roku szkolnego przez powrotne przyjęcie tej młodzieży bez egzaminu do powyższego gimnazjum".*

Przejście tego wniosku na lewicy i ławach mniejszości powitano oklaskami.

Ustawa o amnestji

Przystąpiono do sprawozdania Komisji Prawniczej o projektach rządowych i poselskich w sprawie amnestji.

REFERAT POS. TOW. K. PUŻAKA.

Z. P. P. S. i Klub Ukraińsko-Białoruski wniosły projekty amnestji przedewszystkiem dla więźniów politycznych, a Klub Ukraińsko-Białoruski także dla przestępstw pospolitych. Miała to być amnestja całkowita. W ślad za tem **Rząd zgłosił swój projekt ustawy**, a kluby włościańskie zgłosiły jeszcze wnioski, dotyczące głównie przestępstw leśnych i nielegalnej uprawy tytoniu. Komisja wzięła za podstawę wniosek rządowy, uwzględniła jednak także wnioski poselskie.

Opinja powszechna przychylnie traktuje sprawę wydania amnestji z okazji 10-lecia odzyskania niepodległości przez Państwo Polskie. Były jednak także głosy ostrzegawcze, że stosuje się u nas amnestję za często, co obniża poczucie praworządności. Ostatnia amnestja, która właściwie była pierwszą na szerszą miarę, wydana była w r. 1923. Od tego jednak czasu wiele się w Polsce zmieniło. Zresztą młode nasze więziennictwo nie może dać sobie rady z olbrzymiem zaludnieniem, wynoszącem 30.000 więźniów. Dalej także sądownictwo będzie przez amnestję odciążone, gdyż szereg kar administracyjnych za t. zw. rabunki leśne są na wokandzie sądowej. Uwzględnione są przestępstwa polityczne, wypływające jeszcze z przepisów kodeksu carskiego, który jest wrogi duchowi naszej Konstytucji.

W szczególności amnestja uwzględnia sprawy, które wynikły jeszcze z działań wojennych w okresie wojny polsko-ukraińskiej, oraz sprawy na kresach wschodnich, gdzie obowiązuje kodeks karny z r. 1903. Również podlegają amnestji przestępstwa t. zw. komunistyczne w tym okresie popełnione. **Jest to pierwsza amnestja, w której stosuje się ulgi także dla komunistów.** Następnie uwzględnione są przestępstwa administracyjno-karne, wypływające z motywów politycznych, religijnych, narodowościowych, społecznych i gospodarczych, a także przestępstwa natury pospolitej. Osobne przepisy dotyczą zbiegu przestępstw, które podlegają amnestji z takiemi, które jej nie podlegają. Dalej idzie darowanie kar dodatkowych, wreszcie spraw, wynikłych z prywatnego oskarżenia.

Art. 3—5 dotyczą okresów wojny ukraińsko-polskiej. Oczywiście kary tu zostały już dawno odcierpiane, ale zostały następstwa. **Ustawa pragnie położyć kres temu wszystkiemu, co w okresie owej wojny było drażniące dla obu narodowości.** Okres ten obejmuje lata 1918, 1919 i 1920. **Także przestępstwa komunistyczne w tych latach popełnione są w zupełności amnestjonowane.**

Wyjątki od zasady pełnej amnestji dla przestępstw z okresu tej walki orężnej są nieliczne, a dotyczą spraw już z natury tak ohydnych, że muszą one być wyjęte z pod amnestji.

W art. 6 jest częściowa amnestja dla przestępstw komunistycznych. Kary za czyny popełnione przez komunistów powyżej lat 20 przed 3 maja 1926 zostają darowane w 1/3, o ile nie przekraczają 4 lat więzienia. Po 3 maja 1926 r. przestępstwa popełnione przez dorosłych komunistów nie podlegają amnestji. **Dopiero gdy kara przekracza 10 lat, amnestja znowu wchodzi w życie w ten sposób, że kara więzienia bezterminowego albo 20-letniego, albo 15-letniego, zniża się do 10 lat więzienia. Daleko szerzej uwzględnia się przestępców komunistycznych poniżej lat 20-tu, gdyż darowuje się im karę w połowie.**

Dalsze artykuły przewidują przestępstwa administracyjne, porządkowe i karno-skarb. **Między innemi w zupełności są darowane kary za obrazę urzędników i prasowe,** a częściowo za przestępstwa wynikłe z pobudek politycznych, gospodarczych, narodowościowych, religijnych i społecznych. Mianowicie darowuje się w zupełności kary do 1 roku, a powyżej jednego roku w połowie. Co do przestępstw administracyjnych i karno-skarbowych darowuje się kary za t. zw. przestępstwa leśne i za nielegalną uprawę tytoniu. Co się tyczy przestępstw pospolitych, to tu darowuje się całkowicie karę do 3 miesięcy, a powyżej 3 miesięcy w połowie. **Karę śmierci zamienia się na 15 lat więzienia, a więzienie dożywotnie na 10 lat.**

Wyjęte są z pod amnestji kary za szpiegostwo, dezercję, o ile dezerter nie zgłosi się do władzy powołanej najpóźniej w miesiąc po wejściu w życie ustawy amnestyjnej, albo o ile nie został ujęty w tym czasie. Dalej wyjęte są z pod amnestji świadomie fałszywe oskarżenia obywatela polskiego przed władzami okupacyjnemi, rozmyślne morderstwo, rabunek, rozbój, fałszowanie pieniędzy, przemytnictwo i handel żywym towarem, oraz przestępstwa urzędników na szkodę Państwa. Również wyjęte są z pod amnestji kary dyscyplinarne na urzędników z wyjątkiem kary nagany.

Amnestja darowuje także skutki kary. Darowuje się także kary, wynikłe z procesów z oskarżenia prywatnego, oraz te kary, których wykonanie zostało zawieszone i te części kary, które jeszcze nie zostały odbyte na zasadzie t. zw. przedterminowego zwolnienia. Przestępstwa na tle politycznem w wojsku nie podlegają amnestji. Reszta przestępstw w wojsku będzie podlegała amnestji w zakresie ustanowionem przez ustawę amnestyjną dla przestępstw pospolitych.

W ostatnich artykułach ustawa reguluje sposób stosowania amnestji, względnie odwołania w razie niezastosowania amnestji, jeżeli ktoś czuje się tem pokrzywdzony.

DYSKUSJA.

W dyskusji nad projektem ustawy amnestyjnej zabrał pierwszy głos Wiceminister Sprawiedliwości **Car**, podnosząc, że ograniczenie amnestji powodowane zostało tylko troską o bezpieczeństwo Państwa. Następnie p. Wiceminister omawia stan więziennictwa polskiego, który nie jest gorszy od więziennictwa w innych krajach cywilizowanych. Podnosi, że nie było w Polsce ani jednego wyroku śmierci w sprawach politycznych. Prosi o przyjęcie projektu ustawy, jako integralnej całości, uzgodnionej pomiędzy Rządem i Sejmem.

Pos. **Makowski** (B. B.) omawia znaczenie dziesięciolecia odzyskania Niepodległości Państwa Polskiego oraz znaczenie amnestji, którą nazywa aktem wspaniałomyślności względem tych, którzy stawali przeciw trudowi odradzania się Polski.

Pos. **Jeremicz** (Białorus.) wnosi rozciągnięcie amnestji na oskarżonych w procesie Hromady.

Pos. **Zahajkiewicz** (kl. Ukr.). Jeśli istotnie pobudką amnestji było uwzględnienie przestępstw o charakterze ideowym, powinniśmy tę amnestję rozciągnąć na przestępstwa polityczne w najszerszych rozmiarach. Dlatego mówca domaga się przesunięcia terminu do dnia 3 maja 1928 r., a w razie nieprzejścia tego wniosku—do 3 maja 1923 roku.

Mówca uważa dalej, że art. 9, mówiący o szpiegostwie, „lub innych karalnych działaniach", przez swą zbyt szeroką stylizację dawać będzie pretekst do kwalifikowania wszelkich przestępstw politycznych, jako szpiegostwo. Wreszcie wnosi nowy artykuł, wyłączający z pod amnestji wszelkie nadużycia wyborcze nietylko przy wyborach do ciał ustawodawczych, ale także i do samorządowych.

Pos. Jan *Pieracki* (Zw. L. N.) jest przeciwko rozszerzeniu amnestji. Sprzeciwia się rozciąganiu amnestji na nadużycia wyborcze.

Pos. W. *Bitner* (Ch. D.) sprzeciwia się przywracaniu praw amnestjonowanym przestępcom.

Pos. *Hartglass* (Koło żyd.) zgłasza szereg wniosków, pom. in., aby sprawy o nadużycia władzy wyłączyć z pod amnestji.

Następnie przemawiali posł., *Brodacki* (Piast), pos. *Cham* (Selrob. lew.), H. *Bitner* (Frak. Kom.) i *Gawrylik* (Białor. Klub Chł. rob.), poczem zabrał głos pos. tow. *Ciołkosz.*

PRZEMÓWIENIE POS. TOW. CIOŁKOSZA.

Nasza partja stała zawsze na stanowisku walki o swobody obywatelskie, swobodę myśli i przekonań dla wszystkich ruchów społecznych i politycznych w państwie polskiem. Komunizm, ruch mniejszości narodowych jak Białoruska Hromada są objawami głęboko sięgających przemian społecznych i nie mogą być załatwione w drodze represyj. Po przewrocie majowym klasa robotnicza zaraz żądała amnestji i zaraz po otwarciu sesji złożyliśmy do laski marszałkowskiej projekt zupełnej amnestji dla przestępców politycznych. W Komisji Prawniczej podczas dyskusji nad projektem rządowym daliśmy naszemu stanowisku wyraz w szeregu poprawek rozszerzających. Fakt iż w więzieniach siedzą nieraz nieletnie chłopcy i dziewczęta za posiadanie kilku odezw, jest czemś głęboko upokarzającem dla państwa, którego imię przez długie lata było synonimem walki o wolność.

Nasze poprawki przewidują najpierw zmianę w art. 9, aby rozciągnąć amnestję także na kary dyscyplinarne za przewinienia służbowe popełnione z pobudek społecznych lub gospodarczych. Idzie nam tu o kolejarzy, którzy padli ofiarą takich kar z powodu strajku, mającego podłoże czysto ekonomiczne. Podobną amnestję zawierała już ustawa amnestyjna z r. 1923, nie jest to więc novum.

Druga poprawka domaga się skreślenia drugiej części art. 13, gdzie jest mowa o tem, że przepisy art. 11 i 12 nie dotyczą kar dodatkowych, jak utrata poborów z uposażenia, emerytur i rent i innych należności ze Skarbu Państwa i kas samorządowych. Uważamy to ograniczenie za małoduszne.

Po końcowem przemówieniu sprawozdawcy tow. *Pużaka*, który polemizował głównie z posłem H. Bitnerem, przystąpiono do głosowania. *Odrzucono wszystkie poprawki. Między innemi poprawkę pos. Jeremicza o podciągnięcie pod amnestję także wszelkich przestępstw, związanych z Białoruską Hromadą odrzucono 133 głosami przeciw 123.* Za wnioskiem głosowali Socjaliści, Wyzwolenie, Komuniści, Str. Chłopskie i mniejszości narodowe.

Ustawę amnestyjną przyjęto w drugiem czytaniu, a następnie także w trzeciem czytaniu. (Oklaski).

Rezolucje

Po półgodzinnej przerwie przystąpiono do głosowania nad rezolucjami, zgłoszonemi do preliminarza budżetowego. Przyjęto rezolucję Komisji Budżetowej do ustawy skarbowej, ale tylko w pierwszej jej części, wzywającej Rząd do przedłożenia ustawy uposażeniowej, odrzucono natomiast dalszą część przewidującą podwyżkę płac pracowników państwowych o 25%.

Przy budżecie Prezydjum Rady Ministrów przyjęto dwie rezolucje Komisji Budżetowej, wzywające do zwinięcia Gazety Poznańskiej i Pomorskiej i do przyśpieszenia spraw, zalegających w Trybunale Administracyjnym.

Dalej przyjęto rezolucję, wzywającą do zdania Sejmowi sprawy z przekroczenia budżetu Ministerjum Spraw Wojskowych, do przekazania Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej wszystkich agend sanitarnych, rezolucję tow. Pragiera, o nowelizację ordynacji wyborczej do związków komunalnych w b. zaborze austrjackim, rezolucję p. Dziducha o nowelizację ustawy waloryzacyjnej wkładek oszczędnościowych, złożonych przez emigrantów w walutach pełnowartościowych, rezolucję tow. Marka o nowelizację podatku majątkowego, rezolucję tow. Diamanda, aby Rząd nie wyzbywał się akcji Banku Polskiego, rezolucję tow. Liebermana o przeszeregowanie urzędników w Ministerjum Sprawiedliwości, rezolucję p. Harniewicza o zakaz wywozu drzewa zagranicę w stanie nieobrobionym, p. Chądzyńskiego o wniesienie ustawy kartelowej, p. Sosińskiego o zrównanie w grupach pracy pracowników nieetatowych na Górnym Śląsku z pracownikami w innych dyrekcjach, p. Chądzyńskiego i tow. Kaczanowskiego o wniesienie pragmatyki dla pracowników PKP, tow. Kaczanowskiego o przestrzeganie w kolejnictwie ustawy o urlopach, p. Lechnickiego o skoncentrowanie przy Ministerjum Rolnictwa w osobnym departamencie prac meljoracyjnych, p. Madejczyka o zamknięcie wywozu otrąb z kraju.

Do budżetu Min. Oświaty przyjęto między innemi rezolucję p. Stypińskiego w sprawie przekształcenia Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie na szkołę akademicką oraz rezolucję tow. **Próchnika o zniesienie okólnika o nauce szkolnej religji katolickiej, a w szczególności o przymusie uczestniczenia nauczycieli w praktykach religijnych.** Wreszcie przyjęto rezolucję p. Korneckiego, aby sumę 5 miljonów, wymienioną w ustawie inwestycyjnej, przekazano Ministerjum Oświaty, jako fundusz specjalny na cele kulturalne i przedstawiono Sejmowi plan rozdziału tej sumy.

Przy Min. Poczt i Telegrafów przyjęto rezolucję w sprawie zniesienia opłat licznikowych telefonicznych.

Odczytano jeszcze wnioski i interpelacje. **Termin następnego posiedzenia będzie później podany w drodze pisemnej.**

P. **Bagiński** prosi, aby na pierwszym punkcie następnego posiedzenia przyszło sprawozdanie Komisji o nadużyciach wyborczych

Marsz. **Daszyński:** Jeżeli otrzymam drukowane sprawozdanie, to z przyjemnością to zrobię.

Wpłynął jeszcze nagły wniosek tow. **Czapińskiego** w sprawie ustawy o zgromadzeniach. Motywowanie nagłości umieszczone będzie na porządku najbliższego posiedzenia.

KOMISJA OŚWIATOWA

Wczoraj na posiedzeniu Komisji Oświatowej przystąpiono do dalszych obrad nad referatem tow. dr. *Próchnika*, dotyczącym kwalifikacji nauczycielskich szkół średnich. Zabierali głos pos. *Wygodzki*, który bronił stanowiska referenta, delegat Rządu p. *Czerwiński* i pos. *Jędrzejewicz*, którzy byli za odroczeniem sprawy. Po przeprowadzeniu dyskusji formalnej postanowiono dalsze omawianie wniosku odroczyć. Taksamo odroczono obrady nad wnioskiem pos. *Langnera* w sprawie muzeum archeologicznego.

W sprawie wniosku p. Jędrzejewicza, dotyczącego przedłużenia prawa uzyskania stopnia doktora na wydziałach lekarskich i prawniczych, tym studentom, którym służba wojskowa przedłużyła okres studjów zabrał głos *tow. Dubois*, który przeciwstawił się propozycjom odroczenia tej sprawy, ze względu na to, że już w październiku b. r. studenci musieli by zdawać egzaminy według nowych, a krzywdzących ich przepisów. Jednocześnie tow. *Dubois* podniósł, że sprawa powyższa nie może być jak proponował wnioskodawca załatwiona w drodze rezolucji, a jedynie drogą noweli do ustawy z dn. 13.VII 1920 r. o szkołach akademickich, gdyż słuszna propozycja wnioskodawcy zmienia tę ustawę.

Po przemówieniu pos. Langnera, który zajął analogiczne do tow. Dubois stanowisko, postanowiono sprawę tę rozpatrzyć na najbliższem posiedzeniu.

KOMISJA REFORM ROLNYCH

Dnia 16 i 19 czerwca b. r. Komisja Reform Rolnych rozpatrzyła projekty zgłoszone w sprawie nowelizacji ustawy o uwłaszczeniu czynszowników. Projekt był zgłoszony przez Z. P. P. S., co spowodowało Rząd do zgłoszenia swojego projektu.

Projekty te referował tow. J. **Kwapiński**, który wskazał na konieczność znowelizowania ustawy przed ferjami letniemi, gdyż w lipcu istniejąca ustawa wogóle wygasa. Następnie tow. Kwapiński ilustrował liczbami wywłaszczanie czynszowników, z których to liczb wynika, że na każdego uwłaszczonego czynszownika 2 czynszowników sprawy przegrywało. Po zapowiedzi Min. Reform Rolnych w r. 1926, iż nastąpi nowelizacja ustawy — wywłaszczanie przycichło, by rozszaleć znowu w 1927 roku. Wreszcie tow. Kwapiński pokazywał fotografje obecnych siedzib eksmitowanych czynszowników, którzy żyją w strasznej nędzy.

W dyskusji nad całością projektów, jak również nad poszczególnemi artykułami żywy udział wzięli prócz referenta tow tow. Nowicki i Chodyński.

Uchwalony projekt w 2 i 3 czytaniu, aczkolwiek nie może nas całkowicie zadowolić, to jednak znacznie poprawia istniejący stan rzeczy.

Na plenum referować będzie projekt ustawy tow. pos. Kwapiński.

KOMISJA ROLNA

Na posiedzeniu Komisji Rolnej dnia 19 b. m. dokonano rozdziału zgłoszonych na plenum Sejmu wniosków.

O UNIWERSYTET UKRAIŃSKI

Wśród wniosków zgłoszonych przez klub ukraiński do laski marszałkowskiej znajduje się wniosek z dołączonym doń projektem ustawy o założenie uniwersytetu ukraińskiego we Lwowie i wniosek również z projektem ustawy o zmianie szkolnej ustawy kresowej.

PORZĄDEK DZIENNY POSIEDZENIA SENATU o g. 10 r.

1) Wybór 4 członków Trybunału Stanu.

2) Sprawozdanie Komisji Prawniczej o projekcie ustawy w sprawie zmiany przepisów ustawy postępowania cywilnego, dotyczących zabezpieczenia powództw i egzekucyj wyroków przeciwko związkom komunalnym w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie. Sprawozdawca s. Wodziński.

3) Sprawozdanie Komisji Skarbowo - Budżetowej o preliminarzu budżetowym na rok 1928/29. Sprawozdawca generalny sen. dr Szarski.

UJEMNY BILANS HANDLOWY

Według danych urzędowych deficyt bilansu handlowego w poszczególnych miesiącach b. r. przedstawia się następująco:

W styczniu deficyt wynosił 52.000.000 zł., w lutym 72.000.000 zł., w marcu — 164,000.000 zł., w kwietniu nastąpił spadek deficytu do 81.000.000 zł., w maju wynosi deficyt 94.000.000 zł. Ogólny więc deficyt bilansu handlowego za 5 miesięcy wynosi przeszło 463 mil. zł.

REWIZJA.

Ktokolwiek bierze udział w pracy społecznej, przyczyniając się do powstania lub wzrostu organizacyj, w których się przejawiają dążności do nowych form życia, spotyka na swej drodze trudności i sprzeciwy, które musi zwalczać i przezwyciężać.

Liczy się z tem każdy — nikogo to od pracy nie powstrzymuje.

Jeśli więc dziś ten temat poruszam, to nie ze względu na chęć stwierdzenia rzeczy ogólnie znanych, ale by podkreślić istnienie zjawiska, na które zdaje mi się mniej dotąd zwrócono uwagę.

Tworzenie nowych instytucyj odbywać się zwykło przy akompanjamencie ogólnego uznania i zapewnieniach wszechstronnego poparcia. Ze wszech stron podkreśla się doniosłe znaczenie nowej placówki pracy i życzy jej największego rozwoju.

Ale wystarczy, by rozwój ten istotnie następował, a sytuacja zasadniczo się zmienia.

Zaczyna się wówczas podkopywanie i zwalczanie instytucji tak wychwalanej, wtedy gdy nie miała jeszcze żadnego lub bardzo niewielkie znaczenie.

Szkodliwa akcja prowadzona bywa nietylko przez wrogów instytucji, lecz przez wszystkich tych, którzy, jeśli chodzi o instytucje robotnicze, z natury rzeczy z obawą na ich rozwój patrzeć muszą.

„**Zastrzeżenia**", często w dobrej wierze, zaczynają mieć ci nawet, których ten rozwój napawać winien radością i otuchą.

I wtedy zaczyna się zwykła w Polsce tragi - farsa badań przez komisje: zwykłe, specjalne, nadzwyczajne i jeszcze inne, zaczynają się rewizje i superrewizje.

Każda organizacja, szczególniej taka, która operuje środkami publicznymi, musi podlegać publicznej kontroli, musi działać w atmosferze zupełnej jawności i być każdej chwili dla rewizji dostępna.

Statuty organizacyjne, warunki udzielania środków publicznych, ustawy państwowe, muszą przewidywać i nakazywać kontrolę i ustanawiać organy rewidujące.

Ale nie trzeba, by z rewizji i kontroli można było czynić narzędzie przeszkadzania w tej pracy, która jest istotnem uzasadnieniem istnienia organizacji i naczelnym obowiązkiem jej kierowników.

Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa ma Radę Nadzorczą, która wyłania komisję rewizyjną, należy do najpoważniejszego w Polsce Związku Rewizyjnego (Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej), którego stałej lustracji podlega, wydaje drukiem drobiazgowe, dla wszystkich dostępne sprawozdania, podlega ciągłej kontroli technicznej i finansowej Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ale Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa zaczyna się „nad miarę" rozwijać.

Niewiadomo co z tego wyjść może!

Więc dla pewności trzeba jeszcze jedną komisję wyłonić!

Komisję wyznacza p. Prezydent Miasta z pośród podwładnych mu urzędników.

Protokóły posiedzeń Komisji stwierdzają, że żadnych zarzutów działalności spółdzielni uczynić nie można.

Sprawozdanie natomiast stara się, z dawno opublikowanych, wszystkim członkom spółdzielni i wszystkim władzom znanych cyfr, drogą dowolnych obliczeń, znaleść choć najsłabsze uzasadnienie dla „zastrzeżeń", które spowodowały wyłonienie nadzwyczajnej komisji.

Daremny trud.

W zakończeniu jaknajściślej opracowanego sprawozdania złożonego przez Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej na żądanie Ministra Spraw Wewnętrznych czytać można:

„Powołana przez pana Prezydenta m. Warszawy na mocy uchwały Komitetu Rozbudowy Komisja, miała zbadać całokształt działalności Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, w szczególności zaś zarzuty, stawiane przez poszczególnych członków Komitetu Rozbudowy.

Spółdzielnia, formułując swoje zastrzeżenia co do prawomocności i objektywności badania przez Komitet Rozbudowy całokształtu działalności Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, będącej pod ścisłą kontrolą rewizyjną Związku, przedstawiła jednak wszystkie dokumenty i materjały Komisji, domagając się zgodnie z opinją obecnego na posiedzeniu delegata naszego Związku oświetlenia również i całokształtu prac Spółdzielni.

W przesłanem nam przez Pana Ministra sprawozdaniu Komisji niestety strona ta nie znalazła należytego oświetlenia.

Szereg spraw zasadniczych umieszczonych w protokułach został zupełnie pominięty w sprawozdaniu.

Wyżej wspomniane zarzuty znalazły wyjaśnienie w oświadczeniach i informacjach Zarządu Spółdzielni, sprawdzonych przez Komisję i umieszczonych w protokułach. Wyjaśnienia te nie przeszły do sprawozdania. Komisja podała natomiast jako wynik swojej pracy dane, które były dokładnie przedtem wiadome Komitetowi Rozbudowy ze sprawozdań, wydawnictw W. S. M. ogłoszonych drukiem i danych przesłanych w swoim czasie Komitetowi. Na str. 22 sprawozdania za 1927 znajduje się dokładny wykaz udziału procentowego poszczególnych funduszów w finansowaniu budowli W. S. M. Komitetowi Rozbudowy były również zupełnie dokładnie wiadome zasady kalkulacji czynszów w domach Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Reasumując powyższe, Związek stwierdza:

1) że budowa I kolonji Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej jest wykonana tanio i oszczędnie pomimo właściwości technicznych budowy (małe mieszkania, zaopatrzenie we wszystkie instalacje, solidność budowy), oraz dłuższego okresu budowy, spowodowanego przez rozdrobnienie przyznawanych i wypłacanych spółdzielni kredytów.

2) Umowa na budowę II kolonji zawarta jest na warunkach dogodnych dla Spółdzielni: kosztorys przewiduje kosztów 1 m² robót budowlanych (bez instalacji na 45 złotych, a po uwzględnieniu podwyżki cen cegły — zł. 48, podczas, gdy przetargi przedsiębiorców budowlanych w chwili obecnej wykazują ceny około zł. 60. (Informacje Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej: przetarg w końcu maja r. b. 60 — 65 złotych za 1 m² bez instalacji).

3) Na wszystkie roboty były dokonywane przetargi, które jak stwierdził również rzeczoznawca Komitetu Rozbudowy nie pozostawiają nic do życzenia pod względem formalnym i faktycznym. Decyzja co do oddania każdej roboty jest zapisana w księdze protokułów posiedzeń Zarządu.

4) Gospodarka finansowa Spółdzielni jest zupełnie prawidłowa.

5) Przepisy prawne są przez Spółdzielnię przestrzegane.

6) Spółdzielnia poza wkładami mieszkaniowemi członków, pożyczką Banku Gospodarstwa Krajowego i dwuprocentową pożyczką Magistratu, żadnych zobowiązań pieniężnych, podlegających oprocentowaniu nie zaciągała.

Związek w dalszym ciągu podtrzymuje całkowicie swoją pochlebną opinję o Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, która oparta jest na dokładnej znajomości całej gospodarki spółdzielni, podlegającej stałemu nadzorowi Związku.

Związek uważa, że działalność Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej zasługuje na całkowite poparcie Rządu i gminy".

Tak sformułowana opinja może się obyć bez dalszych komentarzy.

Teodor Toeplitz.

TRAGEDJA WYRZUCONYCH Z MIESZKAŃ Z DROBNEMI DZIEĆMI — POD GOŁEM NIEBEM

Śmiało można powiedzieć, że niema dnia, by nie wyrzucano na bruk nieszczęśliwych rodzin robotniczych. Kamienicznicy uzyskują masowo wyroki eksmisji, nawet — wobec bezrobotnych, pomimo, iż jest to sprzeczne z ustawą o ochronie lokatorów (jak wiadomo, nowela do tej ustawy z dn. 11 kwietnia 1924 r. wprowadza moratorjum dla bezrobotnych).

Oto jeden z licznych przykładów tego rodzaju:

Zgłosił się do nas bezrobotny Orłowski, który mieszkał, w charakterze sublokatora u Adama Dmochowskiego, również bezrobotnego, w domu przy ul. Siennej 24. Kamienicznik, korzystając z tego, że Dmochowski (staruszek 70-letni) od 3 miesięcy, z powodu utraty pracy nie płacił komornego, wystąpił przeciwko lokatorowi i sublokatorowi o eksmisję — i eksmisję uzyskał, nie chcąc się nawet zgodzić na uregulowanie przez sublokatora zaległej sumy.

Wczoraj obu wyrzucono na podwórze, wraz z drobnemi dziećmi.

RODZINA Z TROJGIEM DZIECI POD GOŁEM NIEBEM

Henryk Patoka, szewc, z żoną swą Marją i trojgiem dzieci eksmitowany został z kuchni swego kuzyna, również szewca, Józefa Włodkowskiego, przy ul. Krak. Przedm. Nr. 63 u którego pracował za „kąt" i płacił Włodkowskiemu regularnie.

Wyrzucona na bruk rodzina Patoki już od 9 b. m. biwakuje pod gołem niebem z trojgiem drobnych dzieci (od 5-ciu miesięcy do 5-ciu lat) na niewielkiem podwórzu.

Warto dodać, że Włodkowscy, bezdzietni zajmują 2-pokojowy lokal i sklep, prócz tego duży pokój, który po przepierzeniu służył jednocześnie za warsztat i kuchnię, zamieszkiwaną „kątem" przez Patoków. Obecnie kuchnię ową wynajęła W. innym ludziom.

Nieszczęśliwą rodzinę Potoków dotknęło wczoraj drugie nieszczęście. Oto jakiś złodziej skradł ze złożonej na podwórzu schedy zawinięte w kapę 4 poduszki, 2 jaśki i 2 kołdry.

KRONIKA POLITYCZNA

ZMIAN W RZĄDZIE NIE BĘDZIE.

P. A. T. upoważniona została do stwierdzenia, że pogłoski, jakie pojawiły się w niektórych dziennikach warszawskich o mających nastąpić zmianach w składzie obecnego gabinetu — są pozbawione wszelkich podstaw.

SEKRETARZ MIĘDZYNARODÓWKI STUDENTÓW SOCJALISTYCZNYCH PRZYBYWA DO WARSZAWY.

Z okazji międzynarodowego Kongresu pokojowego, przybywa do Warszawy tow. dr. Otto **Friedländer** z Berlina, sekretarz Międzynarodowej Federacji Studentów Socjalistów. Tow. Friedländer przyjedzie do Warszawy w niedzielę 24 b. m. rano i pozostanie tu przez cztery dni. Z tej okazji odbędą się ważne konferencje w sprawie socjalistycznego ruchu akademickiego w Polsce i krajach bałtyckich.

WYCIECZKA TOWARZYSZÓW ŁOTEWSKICH.

Dziś o godz. 3 i pół po poł. przyjeżdża do Warszawy wycieczka towarzyszów łotewskich, po parodniowym pobycie w Pradze i Wiedniu.

Wieczorem towarzysze łotewscy udają się w dalszą drogę do Rygi.

OBCHODY „DNIA KOBIET"

Ze wszystkich stron kraju otrzymujemy wiadomości o wspaniałym przebiegu obchodów „Dnia Kobiet".

Poniżej rozpoczynamy druk sprawozdań z poszczególnych ośrodków.

Uprzejmie prosimy o niezwłoczne nadsyłanie korespondencji, gdyż drukować będziemy tylko sprawozdania, które nadejdą do dnia 26 b. m.

***

W Krakowie odbyły się 2 wspaniałe zgromadzenia, na których przemawiali tow. tow. Radwanowa, pos. dr. **Bobrowski, red. Wohnout, Kornicki**, radny *Ziffer*, **Murzyn, Gancwolówna**, radny **Kluczka** i **Przybyś**. Z entuzjazmem uchwalono rezolucję, domagającą się: ubezpieczenia na starość, faktycznego stosowania ustaw ochronnych, oraz przeprowadzenia w Małopolsce, w szczególności w mieście Krakowie, nowych wyborów samorządowych, na podstawie demokratycznej ordynacji wyborczej.

Zgromadzeni wyrażają pełne zaufanie klubowi Z. P. P. S.

Prócz powyższej rezolucji, opowiedziano się za hasłami, wysuniętemi przez Wydział Kobiecy.

W Płocku odbyła się piękna Akademja, w szczelnie wypełnionej sali P.P.S. Referat wygłosiła tow. **Jaśkiewiczowa**. Na część koncertową złożyły się: utwory muzyczne, w wykonaniu tow. **Figielskiej**, oraz deklamacje tow. **Iwanickiej** i dzieci z Robotniczego Ogniska. Akademję zakończył tow. **Przybylski**.

ŻEBRAK—KAMIENICZNIK

Zgoła niecodzienną sprawę rozpatrywał wczoraj Sąd Odwoławczy. Chodzi, ni mniej ni więcej, tylko o osobę Wojciecha Lulińskiego, kamienicznika z miasta Rypina, który, nienasycony w swej chciwości, nietylko darł siódmą skórę ze swych lokatorów, lecz w chwilach wolnych od obowiązków gospodarza domu, trudnił się żebractwem. Odziany w łachmany imć pan Luliński wędrował od wsi do wsi po całym powiecie rypińskim, wszędy głosząc bajeczki o swej wielkiej nędzy, z wdzięcznem sercem przyjmując datki zarówno w naturze, jak i w gotówce. Wychodził biedak z założenia, że każdy pracuje, jak może... Ale władze uznały, że nie każdy zawód jest dozwolony i p. Luliński stanął przed Sądem Pokoju w Rypinie, oskarżony o żebractwo, włóczęgostwo i symulację.

Sąd okazał się w stosunku do niego nieco surowszy od jego licznych „dobroczyńców" i skazał imć pana kamienicznika na 100 zł. grzywny i 14 dni aresztu.

Sąd Odwoławczy zmniejszył karę do 7 dni aresztu, a grzywnę do zł. 50.

I. K.

POWOŁANIE REZERWISTÓW NA ĆWICZENIA WOJSKOWE

P. Min. Spraw Wojskowych zarządził wczoraj powołanie na ćwiczenia niektórych rezerwistów z następujących powiatów Rzeczypospolitej: Biała Podlaska, Włodawa, Brześć n. Bugiem, Kobryń, Prużana, Łuków, Radzyń, Siedlce, Konstantynów i Grodno.

PRZEGLĄD PRASY

Sensacja senacka. Refleksje po-budżetowe. — Oświadczenie min. Zaleskiego.

Niespodzianka, zgotowana przez Komisję budżetową Senatu, która uchwaliła przyjąć bez zmian budżet w redakcji sejmowej — wywołała istną konsternację w prasie rządowej. **„Kurjer Poranny", „Głos Prawdy", „Dzień Polski"** drukują stereotypowe „wyjaśnienia" uchwały senackiej i oświadczenie sen. Gliwica tej treści, że z powodu krótkości czasu i przepisów Konstytucji, kryjących w sobie możliwość odrzucenia ustawy budżetowej, o ile Sejm nie przyjąłby poprawek Senatu, a jednocześnie nie odrzuciłby ich kwalifikowaną większością $^{11}/_{20}$ głosów — komisja senacka **„w interesie Państwa" zrezygnowała ze swych uprawnień.**

Tymczasem sanacyjny „Kurjerek" krakowski podaje, że postanowienie Komisji zapadło pod bezpośrednim naciskiem marsz. Piłsudskiego. **„Kurjer Warszawski"** zaś rozprawiwszy się z nikłemi argumentami sen. Gliwica, zupełnie słusznie atakuje Senat za wyrzeczenie się swych uprawnień i podkreśla, że opinja wobec takiego zachowania się Senatu, zapyta poprostu: po co on istnieje?

Istotnie: po co ten Senat istnieje?

„Rzeczpospolita" i **„Dzień Polski"** zawierają refleksje polityczne na temat Rządu i Sejmu w związku z dyskusją i głosowaniem nad budżetem. Organ chadecki ma żal do Rządu, że jakoby zwalczał „centrowców" chadeckich podczas wyborów, a oni mimo to, powodowani uczuciami chrześcijańskiemi, głosowali za budżetem. Tu należy zrobić małą uwagę, że chadecy w okresie wyborczym tylko częściowo byli „centrowcami", że np. w Warszawie byli „endekami", gdyż popierali 24-kę. Ale mniejsza o to.

Ważniejsze, że ten organ „centrowy" napada gwałtownie zarówno na mniejszości narodowe, jak też na lewicę polską, domagającą się autonomji dla tych mniejszości. Napaści te tchną stęchłem endectwem i widać, że chadecy nie nauczyli się jeszcze siedzieć nawet w „środku".

„Dzień Polski" zaś odkrył, że demokracja i socjalizm są to rzeczy nie do pogodzenia. Autor artykułu pos. Piasecki nawet cieszy się z polityki PPS., bo „ona jest dla nich (t. j. konserwy magnackiej) zupełnie nieszkodliwa". Ale zapytać się godzi: czemu konserwatyści tak zaciekle zwalczają obowiązującą ordynację wyborczą i demokrację parlamentarną, skoro demokracja jest takim wrogiem socjalizmu? „Trzeba popierać demokrację, a socjalizm weźmie w łeb" — powinien logicznie rozumować p. Piasecki. Ale on i jego towarzysze postępują wręcz odwrotnie. Czyli twierdzenie p. P. jest nic nie warte.

W wywiadzie **„Epoki"** min. Zaleski oświadczył na temat swych wynurzeń paryskich, które narobiły tyle hałasu w Niemczech:

„W mowie swej na bankiecie paryskim przeprowadziłem dwie tezy. Przedewszystkiem stwierdziłem, że, kto nawołuje do pokojowej rewizji traktatów, działa przeciwko pokojowi tak samo, jak ten, kto nawołuje do rewizji z bronią w ręku. Następnie oświadczyłem, że jeżeli ktokolwiek bądź ma w ręku pewne gwarancje, mogące zabezpieczyć pokój, temu nie wolno jest tych gwarancji oddawać bez zastąpienia ich innemi gwarancjami pokoju".

Pierwsza teza, w formie tak ogólnikowej, jak w oświadczeniu min. Zaleskiego, budzi zastrzeżenia, ale na tem miejscu nie możemy uzasadnić naszego poglądu.

B.

Z TEATRU PRASKIEGO — TEATR OGRODU ZOOLOGICZNEGO

Magistrat postanowił przekazać gmach teatru Praskiego przy ulicy Zygmuntowskiej pod zarząd i całkowitą administrację miejskiemu Ogrodowi Zoologicznemu. W sali widowiskowej tego teatru mają być urządzane wykłady szkolne i odczyty naukowe przez wydziały i instytucje miejskie.

Decyzja Magistratu obudzi powszechne zdziwienie. Nie można mieć nic przeciw oddaniu gmachu teatru Praskiego na usługi Ogrodu Zoologicznego, do którego budynek ten przylega. Ale należało przedtem zabezpieczyć inne pomieszczenie dla teatru, pamiętając, że jest to **jedyna** scena na Pradze i tem samem jedyna placówka kulturalna o wyższym poziomie i szerszych aspiracjach. Magistrat nasz zdaje się nie uznawać teatrów poza Placem Teatralnym, gdyż po zamianie Teatru Bogusławskiego na kino, obecnie likwiduje teatr Praski na rzecz zoologji. Cóż to za „centralizm" teatralny!

TELEGRAMY

ZBŁĄKANI WSROD POL LODOWYCH

BESKUTECZNE POSZUKIWANIA GEN. NOBILE

Rzym, 19 czerwca. (PAT.). Agencja Stefani ogłasza wiadomość z okrętu „Citta di Milano", iż lotnicy Larsen i Lutzow, dowiedziawszy się po powrocie z pierwszego swego lotu, że byli widziani przez gen. Nobilego w odległości 2-ch kilometrów, wyruszyli dziś na tym samym aparacie, lecz i tym razem nie udało im się dojrzeć czerwonego namiotu. Major Maddalena również wyleciał na poszukiwanie gen. Nobilego, wziąwszy z sobą znaczne zapasy żywności. Samolot Maddaleny przeleciał w pobliżu Przylądka Północnego nad aeroplanem norweskim Braganza, który wracał również z poszukiwań. Majorowi Maddalenie nie udało się też dostrzec miejsca pobytu gen. Nobilego. Gen. Nobile zawiadomiony został drogą radjową, by w czasie następnego lotu Maddaleny skierował swe aparaty radjowe w kierunku drogi samolotu.

TOW. PAUL-BONCOUR — PRZEWODNICZĄCYM KOM. SPRAW ZAGRANICZNYCH

Paryż, 19 czerwca. (AW.). Izba zebrała się dziś na krótkie posiedzenie, na którem dokonano wyborów przewodniczących komisji parlamentarnych. Przewodniczącym komisji spraw zagranicznych wybrany został Paul Boncour, komisji finansowej Malvy, komisji spraw wojskowych b. minister wojny, Maginot.

SKAZANI AUTONOMISCI ALZACCY POZOSTALI W WIĘZIENIU

Miluza, 19 czerwca. (PAT.). Izba oskarżeń odrzuciła prośbę o tymczasowe wypuszczenie na wolność skazanych w procesie autonomistów Ricklina i Rossego.

STABILIZACJA FRANKA OD 23 B. M.

Paryż, 19 czerwca. (PAT.). Rada Ministrów postanowiła przeprowadzić stabilizację waluty w dniu 23 b. m. Na specjalnem posiedzeniu tego dnia Rada Ministrów ustali ostatecznie brzmienie odnośnych projektów oraz wysokość kursu stabilizacyjnego i niezwłocznie prześle swe projekty komisjom finansowym obu izb, przyczem domagać się będzie prawdopodobnie od Izb uchwalenia projektów na posiedzeniu nocnem.

CZANG-KAI-SZEK KANDYDATEM NA PREZYDENTA REPUBLIKI CHINSKIEJ

Londyn, 19 czerwca. (AW.). Z Szanghaju donoszą, że Czang-Kai-Szek objął ponownie stanowisko naczelnego wodza armji południowej. W najbliższych dniach udać się ma on do Pekinu celem pojednania generałów Fenga i Yena. Pogłoski mówią, że Czang-Kai-Szek zamierza ogłosić się prezydentem republiki chińskiej. Rząd nankiński prowadzi pertraktacje z Mandżurją w sprawie przystąpienia do Kuo-Min-Tangu. Jeżeli Mandżurja dobrowolnie nie przystąpi do nacjonalistów, wojska południowe wkroczą do Mandżurji.

MIĘDZYNARODOWY PARLAMENTARNY KONGRES HANDLOWY

Paryż, 19 czerwca. (AW). Otwarty został w Wersalu międzynarodowy parlamentarny kongres handlowy, w którym udział bierze 275 delegatów, reprezentujących 37 państw. Kongres powziąć ma szereg decyzyj w sprawach transportu, tranzytu, emigracji, tudzież ubezpieczeń kredytowych.

STRAJK W KOPALNIACH DJAMENTOW POŁUDNIOWEJ AFRYKI

Kapsztadt, 19 czerwca. (AW). Według doniesień z Johanesburga, w okolicznych kopalniach djamentów wybuchł strajk tubylców. Strajkuje przeszło 5000 robotników. Strajk wybuchł na skutek prób właścicieli kopalń obniżenia płac robotniczych o jedną trzecią.

MORDERSTWO NA ROZPRAWIE SĄDOWEJ

Wiedeń, 19 czerwca. (AW). Dziś rano wydarzył się tu niesłychany w dziejach kryminalistyki wiedeńskiej fakt. Były współpracownik dziennika „Neues Wiener Journal", Poeffl, wniósł przeciwko swemu byłemu koledze redakcyjnemu Wolffowi skargę o obrazę honoru, Wolff ujawnił bowiem nadużycia, jakie popełnił Pooffl. Dziś w czasie przewodu sądowego Poeffl wstał ze swojego miejsca i pięciu strzałami rewolwerowemi zamordował Wolffa. Morderca tak szybko dokonał tego czynu, że nikt z publiczności nie zdołał mu przeszkodzić. Wśród obecnych powstała panika. Kilka osób doznało wstrząsu nerwowego. Wolff cieszył się powszechną sympatją wśród dziennikarzy.

LOTNICY POLSCY OPUŚCILI BUŁGARJĘ

Sofja, 19 czerwca. (PAT.). Trzy samoloty polskie pod wodzą pułk. Rayskiego opuściły o godz. 15.30 Bułgarję, udając się w dalszą drogę do Konstantynopola. W chwili odlotu warunki atmosferyczne były jaknajpomyślniejsze. Podczas pobytu swego w Bułgarji lotnicy polscy byli gośćmi lotnictwa bułgarskiego.

Co słychać na świecie?

KRONIKA TELEGRAFICZNA

WYDANIE ZABÓJCY SAVORELLIEGO.

Władze szwajcarskie wydały w ręce policji francuskiej antifaszystę Pavana, oskarżonego o zabójstwo w Paryżu faszysty Savorelli'ego.

MORSKA KARAWANA.

W czwartek rozpocznie się, budzące powszechną ciekawość holowanie wielkich doków z Walsend-on-Tyne w Anglji do Singapore na wodach indyjskich. Niezwykła i trudna podróż doków na przestrzeni około 13 tys. klm. potrwa przeszło 3 miesiące. Części doków podzielone zostaną na 3 zasadnicze grupy, holowane przez szereg parowców. Holowany dla portu w Singapore dok jest największym z dotychczas wybudowanych i łatwo pomieścić może 60 tys. osób. Na budowę jego użyto 20 tys. ton stali i 3½ miljona nitów. Największą trudność sprawi przepływanie przez kanał sueski, gdyż z powodu szerokości transportu wypadnie usunąć nietylko wszystkie statki z kanału, ale i niektóre boczne urządzenia portowe, jak latarnie i t. p.

ROZERWANIE SIĘ DZIAŁA PRZY STRZALE.

Wczoraj w południe podczas oddawania powitalnych honorowych salw armatnich na cześć wjeżdżającego do portu w Kłajpedzie krążownika angielskiego „Canterbury", ze znajdującej się obecnie na wodach bałtyckich, floty angielskiej jedno z dział litewskich po trzecim strzale zostało rozerwane. Oficer i dwuch żołnierzy zostało tak ciężko poranionych, że wkrótce zmarli. Dwaj inni żołnierze zostali ranieni nieco lżej.

BUDOWA OLBRZYMA MORSKIEGO.

Amerykańskie Towarzystwo okrętowe „White Star Line" zamówiło w stoczniach Carlanda w Belfaście olbrzymi okręt transatlantycki o pojemności 60.000 ton. Koszty budowy wynoszą około 7 miljonów f. st. Budowa parowca potrwa 3 i pół roku.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

OLBRZYMI WIEC PROTESTACYJNY PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BORYSŁAWIU

Przeciwko zamierzonym redukcjom

Na skutek ostatnich wypadków w przemyśle naftowym, spowodowanych połączeniem się olbrzymich firm „Fanto", „Nafta" i „Karpaty" w jeden wielki koncern „Premjer", pracownicy umysłowi przemysłu naftowego, przy licznym udziale delegatów z Drohobycza, Jedlicz, Glinnika Marjampolskiego, Krosna, Ustrzyk Dolnych, Jasła, Lwowa, Trzebini, Warszawy, Wanskowej, Bitkowa (w których to miejscowościach „koncentrujące" się firmy mają swe dyrekcje generalne, względnie rafinerje i zatrudniają setki pracowników umysłowych), zwołali do Borysławia wiec, na którym obradowano nad wytworzoną sytuacją, grożącą masowemi redukcjami.

Przybyły na wiec pos. tow. **Diamand** wskazał na środki, jakiemi należy się bronić przed grożącem bezrobociem, zapewniając zebranych, że klub jego starać się będzie o wpłynięcie u miarodajnych czynników na pomyślne załatwienie wysuniętych przez pracowników postulatów.

Po referacie prezesa Zw. Zaw. prac. umysłowych przem. naftowego, Władysława **Kobaka,** oraz obszernej dyskusji, uchwalono rezolucję, która protestuje przeciwko przeprowadzeniu „koncentracji" kosztem pracowników i domaga się:

a) przyznania pracownikom, poza ustawowym 3-ch miesięcznem wypowiedzeniem, 6-cio miesięcznej odprawy,

b) niezależnie od powyższego przyznania pracownikom za każdy rok w firmie przepracowany jeden miesiąc odprawy,

c) pozostawienie pracownikom mieszkań służbowych wraz z opałem, światłem i wodą bezpłatnie, conajmniej na przeciąg jednego roku od chwili wpłynięcia terminu wypowiedzenia,

d) zobowiązania firmy „Premjer" do przyjęcia jaknajwiększej ilości pracowników z przyłączonych firm,

e) jaknajrychlejszego rozstrzygnięcia losu pracowników, którzy do koncernu „Premjer" nie zostaną przyjęci,

f) wypłaty przyznanych odpraw jaknajrychlej i jednorazowo.

Licząc się z dalszym postępem „koncentracji" przemysłu naftowego, poczynić kroki u miarodajnych czynników w kierunku zabezpieczenia losu pracowników przez znowelizowanie ustawy o najmie pracy, idące w tym kierunku, by niezależnie od wywalczonych już postulatów, przyznaną została pracownikom ustawowo jedno-miesięczna odprawa za każdy rok przepracowany w firmie.

Włocławek

KONFERENCJA OKRĘGOWA P. P. S.

Powyborcza konferencja P. P. S. okręgu: Włocławek — Nieszawa — Lipno, odbyta przy udziale 45 delegatów z 18 miejscowości po wysłuchaniu referatu i sprawozdań, wygłoszonych przez tow. posłów **Z. Piotrowskiego, E. Bettmana** i tow. sen. **D. Kłuszyńskiej** — przyjęła sprawozdanie do wiadomości.

Z przebiegu obrad okazało się, że nasz ruch organizacyjno - partyjny bardzo wzmógł się w okręgu, bo wybory marcowe do Sejmu dały liście P. P. S. aż 50.550 gł. (w r. 1922 — na listę P. P. S. padło 20.600 gł.).

Konferencja wybrała nowy włocławski O. K. R. P. P. S. i zakreśliła plan pracy organizacyjno - agitacyjnej na najbliższą przyszłość.

Po konferencji odbyła się wspólna fotografja i obiad tow. tow. delegatów.

Orkiestra Z. Z. K. witała konferencję, grając hymn socjalistyczny i inne pieśni robotnicze w pięknej sali Klubu Robotniczego P. P. S.

Białystok

GROŻBA STRAJKU GENERALNEGO.

A. W. donosi: **Wczoraj od godz. 8 wiecz. do 2 w nocy odbywała się konferencja przemysłowców i robotników włókienniczych. Do porozumienia nie doszło. Przemysłowcy oświadczyli, że nie udzielą większej podwyżki, niż przemysłowcy łódzcy, t. j. 6%. Delegaci robotników oświadczyli, że ostatecznie redukują swoje żądania na 20 i 30%. Wobec takiego wyniku dalsze pertraktacje zostały zerwane. Jednocześnie obradowała okręgowa komisja związków zawodowych. Uchwalono ogłosić w Białymstoku strajk generalny, gdyby obecny strajk włókienniczy nie został zlikwidowany. Termin ogłoszenia strajku generalnego nie został ustalony.**

Falenica

ZLIKWIDOWANIE STRAJKU PIEKARZY.

Oddział w Falenicy Zw. Zaw. Robotn. Przemysłu Spożywczego, rozpoczął w dn. 10 b. m. akcję, zmierzającą do poprawy warunków pracy i płacy robotników piekarskich.

Zapowiedziany strajk wybuchł w dn. 13 b. m. i, z powodu dobrej konjunktury, pracodawcy już w dniu następnym podpisali umowę, korzystną dla robotników.

Dla porównania, dajemy zestawienie płac poprzednich i obecnych, otrzymanych po strajku:

Dawniej: piecowy i ciastowy — 75 zł. tygodniowo, pomocnik ciastowy 60 zł., pomocnik wewnętrzny 40 zł.

Obecnie: piecowy i ciastowy 140 zł. tygodniowo, pomocnik ciastowy 127 zł. 50 gr., pomocnik wewnętrzny 87 zł.

Zdecydowana postawa robotników, pomimo szykan policji, doprowadziła do podwyżki płac przeciętnie o około 50 proc.

Ponadto w specjalnym punkcie zastrzeżone zostało przestrzeganie 6 godz. pracy w sobotę, co do strajku było stale gwałcone przez pracodawców.

Kraków

ROZBICIE SIĘ ROKOWAŃ O POŻYCZKĘ AMERYKAŃSKĄ DLA KRAKOWA.

„Naprzód" donosi, że w sobotę 16 b. m. rozbiły się rokowania, prowadzone przez prezydjum miasta Krakowa z przedstawicielami banków amerykańskich o udzielenie miastu pożyczki, w wysokości 40 miljonów złotych. Przedstawiciele banków amerykańskich, bez podania powodów, odmówili udzielenia pożyczki.

Wedle wyjaśnień prezydjum miasta, na stanowisko przedstawicieli banków amerykańskich wpłynąć miały zmiany, zaszłe ostatnio na amerykańskim rynku walutowym.

Zaznaczyć należy, że także mniejsza pożyczka (14 miljonów zł.), której zaciągnięcie w Banku Gospodarstwa Krajowego uchwaliła Rada Miejska na jednem z ostatnich posiedzeń, nie doszło do skutku.

Wobec negatywnego wyniku starań o obie pożyczki, wysunięto podobno w ostatnich dniach koncepcję zaciągnięcia pożyczki choćby 1 miljona zł. na pokrycie bieżących wydatków w jednem z wiedeńskich towarzystw asekuracyjnych, na bardzo ciężkich warunkach.

Łódź

POŻAR W FABRYCE ANGERSTEINA.

W fabryce Angersteina przy ul. 6-go Sierpnia wybuchł pożar, który, przerzuciwszy się na zgromadzone zapasy przędzy, rozszerzał się z niezmierną szybkością.

Na miejsce przybyło kilka oddziałów straży, które, po kilkugodzinnej akcji, ogień umiejscowiły. Straty są bardzo znaczne.

Radom

KATASTROFALNY POŻAR.

Przed paru dniami wybuchł w Radomiu straszny pożar. Pastwą jego padła zachodnia dzielnica miasta, t. zw. **Glinice,** gdzie spaliło się 3 domów mieszkalnych oraz wielki pięciopiętrowy budynek fabryki mebli Kohna.

Poża powstał w fabryce. Od rzuconego papierosa zajęła się słoma w pakowni na parterze i w ciągu kilku minut cała fabryka stanęła w ogniu. Wiatr unosił płonące głownie i rzucał je na dachy domów.

87 rodzin zostało pozbawionych dachu nad głową, a 560 robotników pracy.

Spalona fabryka Kohna, wraz z przygotowanym surowcem, oceniana jest na 250.000 dolarów.

Siedlce

ŚMIERĆ 2 OSÓB POD POCIĄGIEM. TRZECIA — CIĘŻKO RANNA.

Dnia 19 b. m. w Warszawskiej Dyrekcji K. P. między stacjami Siedlce-Sokołów na przejeździe kolejowym pociąg osobowy najechał na furmankę, którą rozbił, przyczem 2 osoby zostały zabite, a jedna ciężko ranna. Wskutek wypadku pociąg przestał na szlaku 34 minuty.

Rybnik

WSTRZĄSAJĄCY WYPADEK PRZY PRACY.

Okropny wypadek zdarzył się wczoraj w tutejszej fabryce kwasu węglowego. 16-letnia robotnica Dudówna została w pewnej chwiwieziono do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią.
li pochwycona za włosy przez transmisję, która rzuciła ją o ścianę, zrywając równocześnie włosy wraz ze skórą. Nieszczęśliwą robotnicę w stanie bardzo groźnym prze-

WARSZAWA ROBOTNICZA

ZAWARCIE UMOWY O PŁACE W PRZEMYŚLE BUDOWLANYM

Podwyżka zarobków 15 — 16 %

Wczoraj popołudniu rokowania o podwyżkę płac w przemyśle budowlanym zostały zakończone.

Umowę podpisali ze strony robotników przedstawiciele Zw. Zaw. Rob. Budowlanych (Wolska 54), na warunkach przynoszących robotnikom ok. 15 — 16 proc. podwyżki dotychczasowych płac.

Nowe stawki wynoszą: murarz — 1 zł. 50 gr. do 2 zł. 10 gr. za godzinę; kożlarz — 1 zł. 20 gr. (przyczem nie wolno nakładać więcej niż 26 cegieł); gracownik 1 zł. 5 gr.; rob. niewykwalifikowany 92 gr.; pomoc do noszenia materjałów 0,70 — 92 gr.; kobieta 60 gr.; chłopiec do 18 lat 50 gr.; cieśla 1.30 — 1.60 pom. cieśli 92 gr.; malarz 1.40 — 1.60;

W fabrykach i warsztatach: rzemieślnik wykwalifikowany 1 zł. 40 gr. — 1.70 za godzinę; pracujący na maszynach — 1.10 — 1.40; frezownik 1.10 — 1.50; pom. przy warszt. i masz. 90 gr.; rob. placowy 90 gr.; cieśla 1.30 — 1.60; pom. cieśli 90 gr.; kowal i ślusarz 1.40 — 1.70; chłopcy do 18 lat 50 gr.

Nadto, dotychczasowe zarobki murarzy, równe nowemu minimum, lub wyższe podwyższa się o 16 proc., tak by jednak nie przekraczały 2 zł. 10 gr.

Wszystkie dotychczasowe zarobki, wyższe od ustalonych obecnie norm będą nadal stosowane.

Umowa obowiązuje od 11 b. m. do 1 kwietnia roku przyszłego. O ile żadna ze stron nie wymówi jej na 1 miesiąc przed upływem terminu, umowa obowiązuje automatycznie nadal i każdej chwili może być wypowiedziana z terminem 1 miesięcznym.

Szczegółowe unormowanie wzajemnych stosunków między przedsiębiorcami i robotnikami zostanie ustalone w regulaminach pracy.

A teraz kilka słów o postępowaniu komunistów, którzy występowali w imieniu swego związku.

Od pierwszej chwili widoczne było, że nie chodzi im wcale o rzeczywistą poprawę warunków pracy i płacy, lecz o zerwanie rokowań i wywołanie strajku. Uwieńczyli też godnie swoje zachowanie, opuszczając posiedzenie i zapowiadając od jutra strajk budowlany.

Robotnicy jednak pamiętają zeszłoroczne warcholstwo tych panów, którzy nietylko przez wywołanie kilkotygodniowego strajku żadnych podwyżek dla robotników nie uzyskali, ale jeszcze ich narazili na wielkie straty.

Stosunki w przemyśle budowlanym dotychczas były bardzo zagmatwane. Umowa, zawarta wczoraj jest początkiem uregulowania tych spraw i w tych warunkach staje się bezsprzecznie poważnym sukcesem robotników, wprowadzając ład i porządek zamiast chaosu i samowoli przedsiębiorców.

Przedstawiciele robotników domagali się również ustanowienia delegacji robotniczych, jednak przemysłowcy uchylili się od rokowań w tej sprawie, zasłaniając się brakiem pełnomocnictw.

Wieczorem na podwórzu W. O. K. R. odbył się wielki tłumny wiec robotników budowlanych. Zebrani przyjęli do wiadomości wyniki rokowań, które akceptowali, poczem wznieśli okrzyk na cześć swego Związku Budowlanego i również okrzykami potępili komunistów i ich usiłowania wywoałnia strajku.

ZJAZD REWIDENTÓW WAGONÓW.

Dnia 8 lipca b. r. o godz. 9 rano, odbędzie się Krajowy Zjazd Delegatów Rewidentów Wagonów w domu związkowym Z. Z. K. w Warszawie, ulica Czerwonego Krzyża 20.

Sekcje miejscowe pokrywają koszta podróży i dyjet ;należy postarać się o urlopy i bilety wolnej jazdy.

KOMITET BUDOWY POMNIKA SŁOWACKIEGO

Z łona komitetu obywatelskiego, zajmującego się w roku zeszłym sprowadzeniem do kraju zwłok Juljusza Słowackiego, zawiązała się komisja organizacyjna propagująca budowę pomnika Słowackiego w Warszawie. Na wtorek o godz. 6 wiecz. w sali posiedzeń rady miejskiej zwołane zostaje liczniejsze zebranie, celem powołania do życia Komitetu budowy pomnika.

ŻYCIE PARTJI

O. K. R. P. P. S. Warszawa Podmiejska. Posiedzenie O. K. R. P. P. S. odbędzie się w sobotę, 23 czerwca, o g. 5-ej po poł., w lokalu Długa 19.

Porządek dzienny: 1) sytuacja polityczna, 2) sprawy oświatowe, 3) sprawozdanie organizacyjne, 4) wolne wnioski.

Egzekutywa O. K. R. P. P. S. Warszawa Podmiejska.

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

POSIEDZENIA, ZGROMADZENIA ODCZYTY

Robotnicza Organizacja Samopomocy (Al. Jerozolimskie 6, m. 3, I p.) utworzyła **Sekcję bezpłatnych porad prawnych.**

Zainteresowani tow. tow. i członkowie Zw. zaw. zechcą się zwracać o porady we wtorki i piątki w godz. od 18.30 do 20, do mc. dr. Traberta.

W środę dnia 20 b. m.

Koło Annopol. O godz. 7 w lokalu na Annopolu, budynek Nr 3, zebranie Koła.

Czerniaków. O godz. 7, Solec 67, posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Jerozolima. O godz. 7, Chłodna 41, posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Mokotów. O godz. 7, Bagatela 12a, ogólne zebranie członków dzielnicy.

Praga. O godz. 7. Brukowa 29, ogólne zebranie członków dzielnicy.

Wola-Czyste. O godz. 7, Wolska 44, ogólne zebranie członków dzielnicy.

Starówka. O godz. 7, Rycerska 6, ogólne ne zebranie członków dzielnicy.

Koło Młynarzy. O godz. 7, Rycerska 6, ogólne zebranie Koła.

Koło tytoniowców. O g. 5, Okopowa 30, zebranie Koła.

Koło budowy parowozów. O godz. 4.30, Chłodna 41 zebranie Koła.

Koło Pracowników Państwowych. O g. 6 w lokalu OKR (Al. Jerozolimskie 6) odbędzie się zebranie Koła.

W czwartek dnia 21 b. m.

Dzielnica Koszyki. O godz. 6 w OKR (Al. Jerozolimskie 6) ogólne zebranie członków.

Koło Tramwajarzy „Warsztaty". O g. 5, Chłodna 41, zebranie Koła.

Nowe Bródno. O g. 5, Syrokomli 22, ogólne zebranie członków.

Dzielnica Ochota. O g. 7, Grójecka 59, ogólne zebranie członków.

Koło mieszkańców Żoliborza. O g. 7 w baraku Nr 30 zebranie Koła.

Koło fabryki „Pocisk". O g. 4.30, Brukowa 29, zebranie Koła.

MŁODZIEŻ

Posiedzenie Egzekutywy Komitetu Centralnego Org. Młodz. TUR odbędzie się dziś o godz. 7 wiecz. w lokalu: Warecka 7.

WIECZORNICA W. O. MŁ. T. U. R.

Wieczornica urządzana przez Warsz. Org. Mł. TUR z racji odbywania się II kursu instruktorskiego O. M. TUR, odbędzie się jutro o g. 7.30 wiecz. w lokalu Powązkowskiego Koła Młodzieży TUR im. L. Misiołka, przy ul. Dzielnej 95, a nie Warecka 7.

Z. N. M. S.

Zarząd Z. N. M. S. wzywa swych członków pod rygorem organizacyjnym do wzięcia udziału w Międzynarodowym Kongresie Pokoju i Konferencji Młodzieży, które odbędą się w dniu 25 — 29 b. m.

Zgłaszać się do tow. Mamrota (45-55 godz 3 i pół — 5 pp.) lub tow. Wertheima (81-95 lu' 7-07). Adres biura: Nowy Świat 72 (Pałac Staszica).

Wycieczka do Zakroczymia i Modlina odbędzie się 24 b. m., urządzona staraniem oddz. Warsz. Organ. Młodz. TUR. Wyjazd z Warszawy statkiem do Zakroczymia o g. 8.30 rano, zwiedzenie Zakroczymia, przemarsz do Modlina, zwiedzenie twierdzy i ujścia Narwi. Wyjazd do Warszawy z Modlina koleją o godz. 9.20 wiecz. Powrót do Warszawy o godz 10.30 wiecz. Koszt wycieczki zł. 3. Zapisy na miejscu zbiórki u kierownika wycieczki.

Uwaga. Zbiórka o godz. 8 rano przy przystani Zjed. Żeglugi Parowej, po lewej stronie mostu Kierbedzia. Pożywienie należy wziąć z sobą; grający na mandolinach lub gitarach proszeni są o zabranie ich.

Ruch kult.-oświatowy

T. U. R., ODDZIAŁ WARSZAWSKI.

Dziś o godz. 7.45, Wolska 44, dr. Stawiński wygłosi odczyt: „Alkohol, seksualizm i przestępczość", ilustrowany filmem. Wejście 10 groszy.

W lokalu dzielnicy Praskiej, o godz. 7 inż. Lucy - Birk wygłosi odczyt n. t.: „Polska na Inflantach".

W lokalu dzielnicy Mokotów o godz. 7 tow. Niwiński wygłosi odczyt n. t.: „Kryzys ekonomiczny".

Wycieczka K. M. K. A. Zarząd KMKA zawiadamia, że w dniu 24 b. m. (niedziela) urządza wycieczkę do stacji filtrów (Koszykowa 81). Zbiórka o g. 11 rano przed bramą. Opłata po 30 gr. od osoby. Prowadzi p. S. Gajda, kierownik Sekcji Wycieczkowej KMKA.

EUGENJUSZ ANDRYCZ

W dniu 13 b. m. zmarł w Otwocku Eugenjusz Andrycz, oficer rezerwy W. P., wieloletni adwokat, potem starosta, sędzia, ostatnio zaś naczelnik wydziału prawnego Dyrekcji Funduszu Bezrobocia przy Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej — jeden z tych, którzy istytucję tę stworzyli i dali podwaliny jej dalszego rozwoju.

W dniu 15 b. m. po nabożeństwie żałobnem w kościele Karola Boromeusza na Powązkach odbyło się wyprowadzenie zwłok na cmentarz Powązkowski z udziałem licznego orszaku rodziny, kolegów i przyjaciół.

Imieniem Dyrekcji Funduszu Bezrobocia i kolegów pożegnał zmarłego radca p. Bolesław Szczęsny Herbaczewski.

SAMORZĄD STOLICY

GMACH MIN. POCZT I TELEGRAFU NA PL. SASKIM.

Komisja regulacyjna, działająca na prawach Magistratu, zatwierdziła projekt regulacji terenu i przebicia ulicy z pl. Saskiego do Trauguta, w związku z budową gmachu M. P. i T. na pl. Saskim, obok pałacu Kronenberga. Przewidywane jest przymusowe wywłaszczenie potrzebnego dla tej ulicy odcinka, o ile nie nastąpi uprzednio zawarcie dobrowolnej umowy. Rozpoczęcie budowy nowego gmachu projektowane jest jeszcze w tym roku, po uprzedniej rozbiórce znanego komina fabrycznego, wybitnie szpecącego plac Saski.

PODZIAŁ WYDZIAŁU OPIEKI SPOŁ. I SZPITALNICTWA.

Czyniąc zadość nowym przepisom, postanawiającym, że oddzielnie muszą być uwidoczniane w budżecie o wydatki na opiekę społeczną i oddzielnie na szpitalnictwo, Magistrat na ostatniem posiedzeniu uchwalił: wydzielić z Wydziału opieki społecznej i szpitalnictwa wszystkie sprawy, dotyczące szpitali i lecznictwa szpitalnego i przekazać je do kompetencji nowego Wydziału p. n. „Wydział szpitalnictwa m. Warszawy". Dotychczasowy Wydział opieki społecznej i szpitalnictwa przemianować na „Wydział opieki społecznej Magistratu m. Warszawy", pozostawiając w jego kompetencji sprawy opieki społecznej i zakładów opiekuńczych.

Wniosek powyższy przekazany będzie Radzie Miejskiej do zatwierdzenia.

NOWY DYREKTOR WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI.

Magistrat, w rozważeniu wniosku komisji konkursowej, powołanej do oceny ofert, złożonych na stanowisko dyrektora przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji, z 4-ch ostatecznych kandydatów, zatwierdził wybór inż. Włodzimierza Rabczewskiego, dotychczasowego kierownika biura regulacji i pomiarów.

O SUBWENCJĘ DLA „RUDKI".

Zarząd sanatorjum dla gruźliczych chorych w Rudce, borykając się z trudnościami materjalnemi, wystąpił do Magistratu z petycją o przyznanie mu stałej zapomogi w wysokości 15.000 zł. rocznie oraz udzielenia bezprocentowej pożyczki w sumie 275.000 zł. na umorzenie części długu bankowi gospodarstwa krajowego.

Wydział opieki społecznej zasadniczo godzi się na przyznanie subwencji od roku budżetowego 1930/31 z warunkiem przyjmowania do uzdrowiska chorych stałych mieszkańców miasta za opłatą po 7 zł. dziennie i niestałych mieszkańców po 8 zł. 20 gr. Sprawa pożyczki przekracza kompetencje Wydziału.

KONFERENCJA MŁODZIEŻY PACYFISTYCZNEJ

W dniu 26 b. m., równocześnie z obradującym wówczas w Warszawie Kongresem Pokoju, odbędzie się Międzynarodowa Konferencja Młodzieży, zorganizowanej przy Federacji Przyjaciół Ligi Narodów i Związku Młodzieży Pacyfistycznej. Referaty wygłoszą m. in.: poseł na Sejm tow. **Ciołkosz**, **Sieroszewski**, **Miller**, a z gości tow. **Otto Friedländer**, prezes Międzynarodówki Socjalistycznej młodzieży akademickiej tow. **Grimm** (z Królewca) i in.

Szereg organizacyj pacyfistycznych i socjalistycznych z zagranicy zgłosiło już swój akces na Konferencję. Niezależnie od tego, młodzież weźmie czynny udział w pracach Kongresu Pokoju.

Komisja Kulturalno - Artystyczna przy Radzie Zw. Zaw. ul. Czerwonego Krzyża 20, pokój 62, tel. 274-55, zawiadamia, iż 20.VI w teatrze Małym zamiast „Oto kobieta", będzie odegrana sztuka „Świt, dzień i noc". Bilety są ważne na 20.VI „Świt, dzień i noc" lub mogą być zwrócone do Komisji dla zamiany na 3.VII na „Oto kobieta". 26 i 30.VI „Broadway" w teatrze Polskim, 20.VI „Wyzwolony", „Pajace" i „Bajka" - balet w t. Wielkim. W początkach lipca w t. Małym „Oto kobieta".

KRONIKA

STAN POGODY.

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 15,7, najniższa 5°2 C.

W Zakopanem rano temperatura 3°, na Hali Gąsienicowej 2°; rano leżała na Hali cienka pokrywa śnieżna.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: W północno wschodniej części Polski jeszcze pogoda zmienna, z przelotnemi deszczami i chłodno. Słabnące wiatry zachodnie; na zachodzie i południu Polski, po krótkotrwałem przejaśnieniu, ponowny wzrost zachmurzenia i lekkie ocieplenie, przy słabych wiatrach miejscowych, lecz już na Śląsku i w Poznańskiem możliwe deszcze.

Z Rady Miejskiej. 34 posiedzenie plenarne Rady Miejskiej odbędzie się jutro o godzinie 19-ej w sali obrad Rady.

Tramwaje nocne Nr 10. Z powodu reperacji torów tramwajowych na Nowym Świecie, wagony linji nocnej nr. 10, kierowane będą od nocy z 19 na 20 b. m. aż do odwołania w obydwie strony, zamiast przez Nowy Świat—przez ul. Marszałkowską i Królewską, a dalej normalną drogą.

Pobór. Jutro, w kolejnym dniu powszechnego poboru mężczyzn, urodzonych w roku 1907, oraz tych ur. w latach 1905 i 1906, którzy przy poprzednich przeglądach uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej, winni stawić się: 1) zamieszkali w 9 i 10 dzielnicach V komisarjatu—w komisji poborowej Nr 1, oraz 2) zam. w 2, 3 i 4 dzielnicach XII kom. — w komisji Nr 2, mieszczących się przy ul. Huzarskiej 1, 3) zam. w 1 i 2 dzielnicach XX/XXI kom. — w komisji Nr 3 (Daniłowiczowska 1), 4) zam. w 11 i 12 dzielnicach VII kom. — w komisji Nr 4 (Dobra 72) i 5) zam. w 1 dzielnicy XIX/XXII kom. w komisji Nr 5 (Twarda 35).

Odbywający się obecnie pobór trwać będzie jeszcze tylko przez tydzień, do soboty 30 b. m włącznie Po poborze zainteresowani doprowadzeni będą na komisje poborowe przymusowo, niezależnie od pociągnięcia ich do odpowiedzialności i surowego ukarania.

Dwieście piekarń w Warszawie będzie zamkniętych. Piekarniom, które nie odpowiadają warunkom sanitarnym, wyznaczono termin do 1 lipca r. b. dla ostatecznego ich uporządkowania. Obecnie piekarze zabiegają u Rządu aby termin ten, który był już kilkakrotnie przedłużany, odroczono ponownie. Jak donosi Kor. Warsz., zabiegi te nie odniosły skutku. Według posiadanego spisu, ilość piekarń, kwalifikujących się w Warszawie do zamknięcia z dn. 1 lipca, wynosi około 200.

Podział dochodu z rautu na weteranów. Raut na rzecz weteranów, urządzony w salonach pałacu Prezydjum Rady Ministrów przyniósł czystego dochodu 10.005 zł. 70 gr., które rozdzielono w następujący sposób.

Kwotę 6.000 zł. gotówką na Stowarzyszenie Weteranów 1863-go roku z zastrzeżeniem, że kwota ta będzie rozdana najbardziej potrzebującym weteranom, wedle uznania Zarządu Stowarzyszenia, w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

Kwotę 4.005 zł 70 gr. przeznaczono na dożywianie weteranów w schronisku na Pradze do dyspozycji „Koła Przyjaciół Weteranów"

Koło przyjaciół weteranów będzie raz do roku urządzać podobne imprezy dochodowe na powyższe cele.

Typ bruków asfaltowych. Władze miejskie ostatecznie określiły typ bruków asfaltowych, jakie będą obecnie w Warszawie układane w śródmieściu. Będzie to asfalt walcowany, składający się z tak zw. mexsfaltu, piasku i żwiru, najbardziej wytrzymały i najodpowiedniejszy dla naszego klimatu i charakteru ruchu kołowego.

PIERWSZE PROBY NORMALIZACJI PRZEMIAŁU ŻYTA

Kor. Warsz. donosi:

Dn. 18 b. m. w gminie Sokołów pod Warszawą odbyła się pierwsza próba normalizacji przemiału zboża. Przemiał dokonany był pod ścisłą kontrolą prezydjum komisji w osobie prof. Mokrzyńskiego, prezydjum podkomisji i naukowo-doświadczalnej w osobie p.p. Zmigroda i dr. Podgórskiej, oraz przewodniczącego podkomisji młynarskiej, inż. Krzyżanowskiego.

Żyto dostarczone przemielono częściowo na mąkę 65%, częściowo na mąkę 70%, ściśle, według specjalnie w tym celu opracowanych instrukcyj i metod. Odpowiednie próbki przemiału poddano badaniom laboratoryjnym. W najbliższych dniach będą dokonane próby wypieku z otrzymanej mąki.

ZE SPORTU

WALNE ZEBRANIE R.D.S. „OGNIWO".

odbędzie się jutro o godz. 7 wiecz. w lokalu ZZK, ul. Brzeska 2. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne. Obecność wszystkich członków konieczna.

Zarząd R.D.S. „Ogniwo".

Z ROZGRYWEK HAZENY.

Mistrzostwo Warszawy w hazenie wygrała bezkonkurencyjnie drużyna PIWF. Dalsze rozgrywki decydować będą już tylko o miejscu w tabeli pozostałych klubów..

Dziś grać będzie w Agrykoli o godz. 18.30 Grażyna z Varsovią.

W sobotę odbędzie się dokończenie meczu Polonia — Makabi, przerwanego przy stanie 3:2 na korzyść Polonji.

W niedzielę Grażyna grać będzie z AZS, a Warszawianka z Sokołem.

W dniu 29 b. m. Warszawianka rozegra mecz z Makabi.

W Krakowie w dniu 30 b. m. odbędzie się międzynarodowy mecz hazeny drużyn robotniczych Polska — Czechosłowacja.

W mistrzostwach Warszawy najwięcej bramek zdobyła dotychczas Kopciuchówna (PIWF) — 42 bramki przed Miłodrowską (AZS) i Gorazdowską (PIWF) po 30 bramek, Ritnerówną (Makabi) 20 bramek i Kalinowską (Grażyna) 17 bramek.

WIELKI RAID AUTOMOBILOWY POLSKI

Wczoraj przybył do Łucka raid samochodowy Automobilklubu Polski, przebywszy już dwa etapy, a mianowicie Warszawa — Druskieniki (395 klm.) i Druskieniki—Łuck (588 klm.). Z 29 samochodów, które wystartowały w Warszawie, wycofały się po pierwszym etapie trzy samochody, a mianowicie Over - Whipet (nr. 12, kierowca p. Bitschan), Bugatti (nr. 16, p. Winnicki) i Tatra (nr. 25, p. Kuczewski).

W drugim etapie sporo maszyn miało nieszczęśliwe wypadki, i bez punktów karnych jest już tylko Stetysz (nr. 7).

W klasyfikacji drużynowej (według marek samochodów) team Austro - Deimlerów ma 6 pkt., Steyer 5 p., Fiat 4 p.

LEGJA JEDZIE DO WIEDNIA.

Jak się dowiadujemy, Legja została zaproszona na lipiec na dwa mecze w Wiedniu z tamtejszym Brigittenauer A. G.

NIEMIECCY TRENERZY PŁYWACCY W WARSZAWIE.

Na pływalni AZS-u czynni są dwaj trenerzy pływaccy, a mianowicie Deutsch i Schubert. Udział zawodników bardzo liczny.

NOWY GMACH

WYDZ. FARMACEUTYCZNEGO UNIW. WARSZAWSKIEGO

Przed kilku dniami odbyło się poświęcenie nowego gmachu (przebudowanego ze starej fabryki) dla Wydziału Farmeceutycznego przy Uniwersytecie Warszawskim. Dotychczasowe pomieszczenia były zbyt ciasne dla obecnej liczby słuchaczy, co szczególnie dawało się we znaki przy pracy laboratoryjnej. Gmach został rozbudowany dzięki opodatkowaniu recept pięciogroszowemi nalepkami oraz przy pomocy skromnego subsydjum, udzielonego przez Min. Oświaty i Op. Publ. Na uroczystość poświęcenia przybyli przedstawiciele Rządu, władz municypalnych, generalicja i liczne grono profesorów i słuchaczy.

Po poświęceniu odbył się skromny podwieczorek.

Z GIEŁDY

Warszawa, dnia 20 czerwca

Dolar St. Zjedn. 8.89
Belgja 124.54½
Holandja 359.58
Londyn 43,51⅛
Nowy Jork 8.90
Paryż 35.05
Praga 26.41½
Szwajcarja 171.88
Włochy 46.87½
Wiedeń 125.44½

Papiery procentowe.

Dolarówka 78.00—80.00. 8% L. Z. Banku Roln. 94.00. 8% L. Z. Banku Gosp. Kraj 94.00. 6% Pożycz. dol. 1920 r. 86.75. 8% Poż. konwersyjna 67.00. 10% Poż. kolejowa 104.00. 5% Pań. poż. konwersyjna 67.00. 4½% L. Z. ziem. przedw. 53.10. 5% L. Z. Warsz. przedw. 57.50. 4½% L. Z. Warsz. przedw. 56.25. 8% L. Z. ziem. złotowe 83.00. 8% L. Z. Warsz. złotowe 75.75. 4½% L. Z. Warsz. złotowe —.—. 5% L. Z. Warsz. do 1918 r 6% Oblig. Warsz. 1926—16 r.—63.00

Akcje.

Bank Polski 183.00—184.00. Bank Dyskontowy 137.00 138.00 Bank Handlowy 117.00. Bank Zachodni 34.50. Bank Zw. Sp. Zarob. 85.00. Bank zjedn. ziem pol. Cerata —.— Kijewski 83.00. Puls —.—. Zgierz 31.25. Spiess 165.00. Elektryczność 89.00. Siła i Światło 168.00. Czersk 8.00 Częstocice 60.25. Chodorów 174.00. Gosławice 68.0.0 Michałów —.—. W. T. F. Cukru 69.00. Węglowe 100.00. Firlej 64.50. Łazy 9.10. Wysoka 195.00. Polska Nafta —.—. Nobel 32.50. Cegielski. 46.75 Lilpop 37.50 Norblin 249.00. Orthwein 12.25. Modrzejów 47.25. Parowóz 50. Ostrowiec A124.00. B120.00 Zieleniewski 160. Rudzki 48.25 Starachowice 58.50 Zawiercie. 28.00. Żyrardów 13.00. Borkowski 16.25. Haberbusch 259.00 — 260.00.

Notowania pozagiełdowe

z dnia 20 b. m. godz. 10 w.

Akcje. Tendencja słaba.

Dolar amer. 8.89¼. Bank Polski 184.00. Węgiel 100.00. Modrzejów 47.00. Ostrowiec ser. B 120.00. Rudzki 48.00. Starachowice 58.00. Rubli 100 złotem 469.00. 100 złotych w złocie 172.00.

Listy zastawne złotowe słabsze.

Obroty akcjami małe.

KASA CHORYCH M. WARSZAWY

zawiadamia, że od składek za **maj 1928 r.**, niewpłaconych do **30 czerwca** będą pobierane **procenty zwłoki** (§ 76 statutu K. Ch. M. W.) oraz że po tym terminie zaległe składki będą ściągane **w drodze egzekucji wraz z procentami zwłoki i kosztami egzekucyjnemi.**

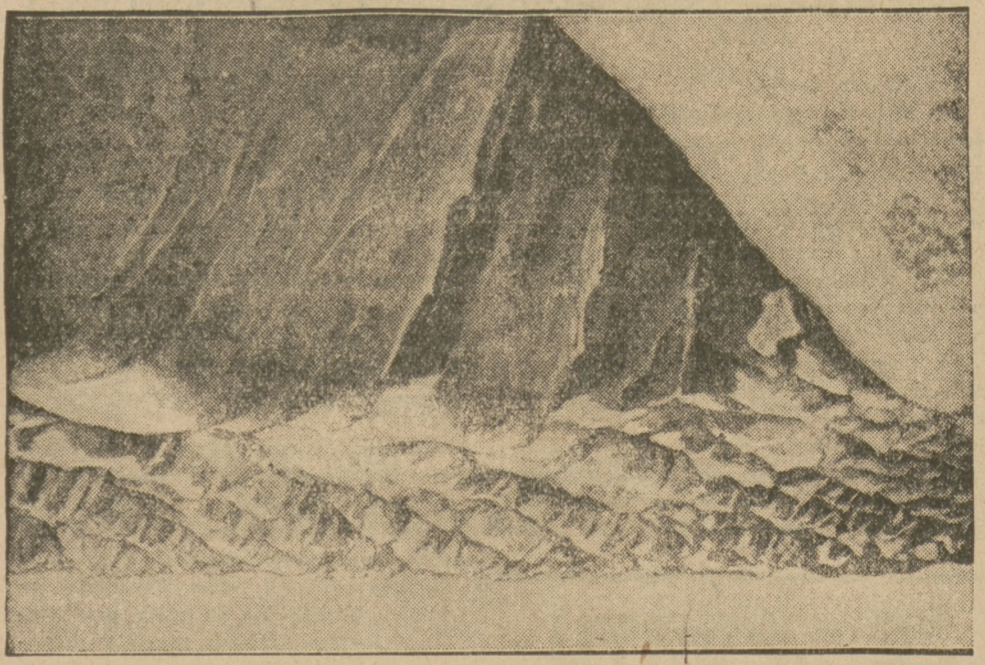
Wpłacać można w następujących miejscach:

w Kasie Głównej K. Ch. m. Warszawy, Solec 93, w godz. 8 — 13,30 — w soboty 8 — 12;
w P. K. O., Jasna 9, w godz. 8 — 20;
we wszystkich urzędach pocztowych na rachunek Kasy Chorych m. Warszawy w P. K. O. Nr. 50006, — w godz. 8 — 15.

UWAGA: na blankietach P. K. O. należy zawsze wypisać dokładnie i wyraźnie **nazwę i adres firmy, względnie nazwisko i imię oraz adres pracodawcy.**

Wyrok. Dnia 3.I. 1928 r. Sąd Pokoju dla spraw o lichwę wojenną w Warszawie, postanawia: Jojnę s. Lenka Gothelfa, lat 50 skazać za lichwę żywnościową na grzywnę w w wysokości 50 zł. i uiszczenie kosztów sądowych w wysokości 5 zł., oraz na ogłoszenie wyroku w dwóch pismach, zaś sentencje wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na przeciąg dni czternastu. Sędzia (—) St. Wilczyński, Sekretarz (—) Br. Skobalski.

W POSZUKIWANIU „ITALJI"

Wzgórza lodowcowe na Ziemi Franciszka Józefa, gdzie — jak przypuszczano — miał wylądować sterowiec generała Nobile.

JASKINIOWE OBYCZAJE KAMIENICZNIKA

W domu nr. 18 przy ul. Żórawiej zajmuje suterynę, służącą za warsztat, tapicer-stolarz Edward Rulski. Rulski miał powierzone pamiątkowe łóżko zakopiańskie do odświeżenia. Onegdaj, gdy łóżko już było gotowe, Rulski wyniósł je na chwilę do bramy, do czasu przybycia dorożki. W tym czasie ukazał się właściciel domu, Władysław Wassong, który polecił natychmiast łóżko zabrać. Nie pomogły tłomaczenia i prośby Rulskiego, który oświadczył, że za chwilę łóżko zabierze na dorożkę. Wassong wezwał dozorcę i polecił mu łóżko wyrzucić na ulicę, poczem wspólnie z dozorcą przewrócili oparte o mur części łóżka. Rozwścieczony W. wszedł nogami na kosztowne łóżko, tupiąc nogami i krzycząc: „Zabieraj łóżko!" Brata Rulskiego, Zygmunta, Wassong kopnął. Łóżko zostało poważnie zniszczone nogami roztańczonego ze złości. Przybyły policjant zajście zlikwidował.

Tak mężny p. Wassong postawił na swojem, niszcząc ciężką pracę człowieka i narażając go na poważną stratę.

UPADEK Z RUSZTOWANIA.

Przy ul. Dzielnej 81 spadł z rusztowania z wysokości II-go piętra 2-letni Władysław Szawelski, murarz (Nowolipie 36). Lekarz Pogotowia stwierdził ogólne potłuczenie, szczególnie klatki piersiowej oraz wstrząs mózgu. Po opatrunku, Szawelskiego przewieziono do szpitala na Czyste.

UPADEK Z II-GO PIĘTRA.

Przy ul. Płockiej 67, wskutek nieostrożności, wypadł z okna II-go piętra robotnik 31-letni Franciszek Gerc, lokator tegoż domu. Lekarz Pogotowia, stwierdziwszy ogólne potłuczenie, szczególnie kręgosłupa, przewiózł Gerca w stanie ciężkim do szpitala na Czyste.

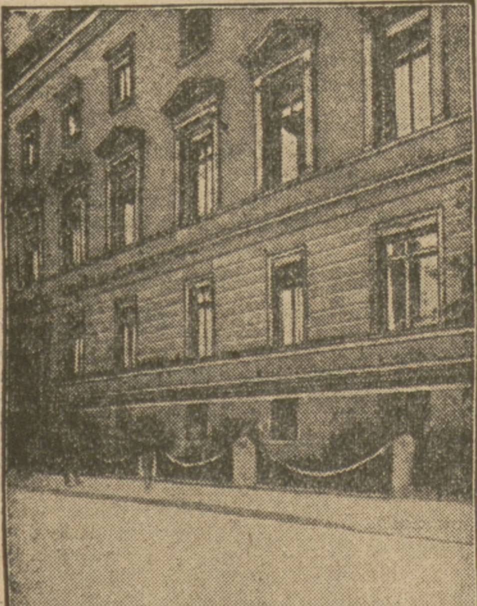
SAMOCHOD MIĘDZY TRAMWAJAMI.

Samochód nr. 1056 (20569), skręciwszy z Al. Belwederskiej w stronę Bagateli, dostał się między dwa tramwaje linji nr. 1 i 9, jadące w przeciwnych kierunkach. Samochód został uszkodzony, szczególniej dwa przednie koła i skrzydła. Pasażerom, jadącym w samochodzie, nic się nie stało.

ZAMACH SAMOBOJCZY.

Na ul. Rybaki przed domem nr. 8-10 rzucił się pod samochód 19-letni Józef Berliner ,robotnik (Rybaki 8-10). Policjant przewiózł desperata do ambulatorjum Pogotowia, gdzie lekarz stwierdził potłuczenie lewego przedramienia, szyi, czoła i twarzy.

„OWACJE"
NA CZEŚĆ FASZYZMU W BERLINIE

Wobec masowych aresztowań i wyroków ostatnio wydanych na więźniów politycznych we Włoszech, odbyła się w Berlinie burzliwa demonstracja przed gmachem ambasady włoskiej, gdzie manifestanci wybili szyby kamieniami.

WYCIECZKI
ZARZĄDU GŁÓWNEGO TOW. UNIW. ROBOTNICZEGO

W Pieniny (Kraków, Wieliczka, Nowy Targ, Krościenko, łodziami przełom Dunajca, Szczawnica, Trzy Korony, na czeską stronę (Smierdzoncka), Sckolica - Czertezik, przejście przez Wielki Rogacz, Piwniczna, Nowy Sącz), od dn. 28 czerwca do 6 lipca. Prowadzi tow. Halina Kopcińska. Koszty 50 zł. Zapisy do dn. 18 czerwca.

Nad morze polskie i do kaszubskiej Szwajcarji. (Bydgoszcz, Gdynia, Oksywja, Gdańsk, Sopoty, Oliwa, Hel, Kartuzy, Wieżyca), od dn. 30 czerwca do dn. 8 lipca. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski. Koszty 50 zł. Zapisy do dn. 20 czerwca.

Na Słowaczyznę od dn. 14 — 21 lipca prowadzi tow. pos. Czapiński. Koszty 70 zł. Zapisy do dn. 4 lipca.

W Tatry od 23 — 28 lipca, prowadzi tow. poseł Dubois. Koszty 60 zł. Zapisy do 12 lipca.

Na Pokucie i do źródeł Wisły w sierpniu.

Jadłodajnia Robotniczego T-wa Opieki Społecznej (Sekcja Kobieca), Al. Jerozolimskie Nr. 6, m. 3, I p. wydaje obiady smaczne i zdrowe po zł. 1.50 gr., w godz. między 1—5-tą po poł.

CO GRAJĄ KINA?

Colosseum: „Władczyni Libanu".
Stylowy: „Trzęsawisko życia".
Casino: „Siódme niebo".
Miejski: „Kobieta bez nazwiska".
Palace: ,Bohaterka sensacyjnego procesu" i „Urwis".
Pan: ,Harry Hill na fali 1000".
Rococo: „Wyspa zabronionych pocałunków".
Splendid: „Pułapka na mężów" i „Warjat na wolności".
Wodewil (w ogrodzie): „Królewicz się bawi" i „Przygody małego wędrowca".
Capitol: „Harry Hill na fali 0001".
Światowid: „Ben-Hur".
Apollo: „Spadek Sami Weinsteina" i „Riviera".
Filharmonja: ,Eskorta".

ZA 5 GROSZY. Za 5 groszy można przeczytać w Czytelni Pism Tow. Uniwersytetu Robotniczego, Al. Jerozolimskie 6 — 4, wszystkie dzienniki, pisma ilustrowane, sportowe, literackie, polityczno - społeczne, humorystyczne, ekonomiczne, zawodowe i t. d. razem około 160 czasopism — codziennie od 6 — 8 wiecz. Czytelnia posiada również pisma polskie z Ameryki i innych krajów.

KATASTROFA KOLEJOWA W NIEMCZECH

Szczątki wagonów po katastrofie pod Norymbergą.

TEATR i MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki
o 8-ej „Traviata"
Narodowy
o 8-ej „Zaręczyny aktorki" oraz „Majster i czeladnik"
Letni
o 8-ej „Kredowe koło"

Teatr Wielki. Dziś „Trawiata". W roli tytułowej ostatni występ gościnny koloraturowej sopranistki p. Ady Sari; w partji Germonta ostatni występ gościnny barytonisty polskiego p. Z. Dolnickiego.

Jutro „Aida".

Teatr Narodowy. Dziś i jutro ostatnie dwa razy „Zaręczyny aktorki" oraz „Majster i czeladnik".

W piątek premjera komedji włoskiej Chiarellego „Ognie sztuczne".

Teatr Letni. „Kredowe koło" ukaże się tylko trzy razy.

W sobotę wchodzi na repertuar najnowsza lekka komedja W. Fedora p. t. „Sekretarka pana prezesa".

Teatr Praski. Jutro „Matka-Polka".

Teatr Mały. Dziś „Świt, dzień i noc".

Teatr Nowości. Rewja „Ja pana też"... pomimo powodzenia, jakiem się cieszy, ukaże się na repertuarze jeszcze tylko przez kilka dni, ustępując miejsca najnowszej premjerze: rewji aemrykańskiej „Warszawa — New - York" z Pogorzelską, Sokołowską, Aleksią, Horskim, Szczawińskim i Mierzejewskim.

Teatr Qui Pro Quo. Dziś powtórzenie wielkiej rewji „Krewni z Qui Pro Quo".

Wielka rewja w Teatrze Nowości. „Ja pana też".

Teatr „Morskie Oko" (Jasna 3). Dziś rewja p. t. „Tego jeszcze nie było".

Teatr „Czerwony As". Dziś „wszystko na opak".

„Golem" w Cyrku. W czwartek, piątek i sobotę ostatnie trzy przedstawienia „Golema". Ceny do połowy zniżone.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

DZIŚ.

13.00. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny, oraz nadprogram. 13.10 — 15.00 Przerwa. 15.00. Komunkaty: meteorologiczny, gospodarczy, samorządowy, oraz nadprogram. 15.20 — 16.00. Przerwa. 16.00 — 16.25. Odczyt p. t. „Praca nad psychologją zwierząt naszych a szkoła" wygł. prof. Romuald Minkiewicz. 16.25 — -6.40. Nadprogram i komunikaty. 16.40 — 17.05. „Skrzynka pocztowa" — korespondencję bieżącą omówi dr. Marjan Stępowski. 17.05 — 17.20. Przerwa. 17.20 — 17.45. Odczyt Ministerjum Kolei. 17.45 — 18.15. Program dla młodzieży. Transmisja z Krakowa. 18.15 — 18.55. Koncert popołudniowy. Koncert w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego. Muzyka rosyjska. 18.55 — 19.05. Przerwa. 19.05 — 19.15. Komunikat rolniczy. 19.15 — 19.35. Rozmaitości. 19.35 — 20.00. Odczyt z cyklu „Wycieczkowe wskazówki Krajoznawcze" p. t. „Wycieczki nad jeziora" — wygł. prof. Kołodziejczyk. 20.00 — 20.30. Odczyt z cyklu „Dzieje muzyki" wygł. prof. Stanisław Niewiadomski. 20.30 — 22.00. Koncert wieczorny. W przerwie biuletyn „Messager Polonais" w języku francuskim. Koncert kameralny poświęcony twórczości I. J. Paderewskiego. Wykonawcy: Róża Benzefowa (fort.), Lidja Kmitowa (skrz.), Ignacy Dygas (śpiew) i prof. Ludiwk Urstein (akomp.). Słowo wstępne wypowie Karol Stromenger. 22.00 — 22.05. Sygnał czasu, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.05 — 22.20. Komunikat PAT. 22.20 — 22.30. Komunikaty: policyjny, sportowy, oraz nadprogram.

JUTRO.

12.35 — 13.00 Odczyt org. staraniem Min. W. R. i O. P. dla młodzieży szkolnej p. t. „Jak przyjemnie i pożytecznie spędzić wakacje" wygł prof. Gustaw Wuttke. 13.00. Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny oraz nadprogram. 13.10—15.00 Przerwa. 15.00 — 15.20 Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy oraz nadprogram. 15.20 — 16.00 Przerwa. 16.00 — 16.25 Odczyt p. t. „O zawodzie dyplomaty" wygł. mm. Michał Sokolnicki. 16.25 — 16.40 Komunikat harcerski. 16.40 — 17.05 Pogadanka p. t. „Wychowawczynie naszych dzieci" wygł. p. Marja Ankiewiczowa. 17.05—17.20. Przerwa. 17.20 — 17.45 „Wśród książek"— „Przegląd najnowszych wydawnictw" omówi prof. Henryk Mościcki. 17.45 — 18.55. Koncert popołudniowy. Transmisja z Wilna. 18.55 — 19.05 Przerwa. 1905 — 19.15. Komunikat rolniczy. 19.15 — 19.35 Rozmaitości. 1935 — 200.00 Odczyt p. t. „Owady szkodliwe w leśnictwie polskiem" wygł. dr. Strawiński. Po odczycie kom. Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 20.00 — 20.15. Przerwa. 20.15 Koncert wieczorny. W przerwie biuletyn „Mesager Polonais" w języku francuskim. Koncert orkiestry Filharmonji Warsz., organiz. wespół z Polskiem Radjo. W programie utwory E. Griega w wykonaniu orkiestry filharmonicznej pod dyr. J. Ozimińskiego. 22.00 — 22.05 Sygnał czasu, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.05 —22.20 Komunikat PAT. 22.20 — 22.30 Komunikaty: policyjny, sportowy i nadprogram. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej.

HUMOR ZAGRANICZNY

DOBRY SZOFER.

— Psiakość — hamulec nie działa!
— Ależ Jasiu, ty trzymasz przecież moją nogę.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI. Redaktor odpowiedzialny MARJAN MURAWSKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika". Warecka 7.